

METROPOOLREGIO
ROTTERDAM DEN HAAG

Nota van beantwoording

Zienswijzen actieplan evaluatie MRDH

Inleiding

Op basis van de positief-kritische reflecties uit de eerste fase van de evaluatie is met behulp van bestuurlijke en ambtelijke werksessies en gesprekken met diverse gemeenteraden, een actieplan voor de doorontwikkeling van de MRDH opgesteld. Met dit actieplan blijft de MRDH investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Met dit actieplan dragen we bij aan de gezamenlijke missie uit de Strategische Agenda, namelijk: *‘Meer welvaart én welzijn voor de mensen die in de metropoolregio Rotterdam Den Haag wonen, werken en leven nu en in de toekomst door verdere samenwerking, betere fysieke verbindingen en versterking van het economisch vestigingsklimaat en de regionale samenhang’*.

Zienswijzen

Het actieplan evaluatie MRDH is vanaf 11 februari 2025 voor een zienswijze voorgelegd aan de gemeenteraden van de gemeenten die samenwerken binnen de MRDH. De zienswijzeperiode duurde acht weken en eindigde op 7 april 2025. Het dagelijks bestuur heeft van 20 gemeenten een reactie ontvangen.

Overzicht ontvangen zienswijzen

Allereerst hebben meerdere gemeenten positief gereageerd op het actieplan. Ze herkennen zich erin en zien geen aanleiding om een inhoudelijke zienswijze in te dienen.

Op een aantal onderwerpen wordt door meerdere gemeenten ingegaan:

- **Participatie**

De meeste gemeenten zijn positief over participatie an sich. De meningen verschillen echter over wie deze participatie vormgeeft. In het actieplan is opgenomen dat op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie, de MRDH nadere voorstellen zal doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. De adviescommissies worden hierbij betrokken.

- **Deelname steunraadsleden aan adviescommissies**

In het actieplan staat een opening voor vertegenwoordiging onder voorwaarden van gemeenten door steunraadsleden (c.q. burgerradsleden) in de adviescommissies. Enkele gemeenten zijn hier sterk voorstander van en enkele gemeenten sterk tegenstander, waarbij het perspectief verschilt van bredere en betere verdeling van werkzaamheden tussen (steun-)raadsleden tot gevraagde aandacht voor het belang van democratische legitimatie, juist ook bij een positionering van steunraadsleden. Om steunraadsleden in de adviescommissie toe te staan, is aanpassing van de GR vereist. Een aanpassing van de GR vereist unanimititeit in de besluitvorming hetgeen als niet kansrijk wordt beschouwd gezien de expliciete verdeeldheid hierover tussen gemeenten. Derhalve is het voorstel aan het AB het actieplan te wijzigen en de opening voor steunraadsleden te schrappen.

- **Ambitie versus schaarse ambtelijke capaciteit en middelen**

De groeiopgave van de regio en de daarbij behorende door de MRDH uitgesproken ambities zijn groot en de ambtelijke capaciteit en middelen zijn schaars. Diverse gemeenten pleiten voor een zorgvuldige afweging op basis van de taken van de MRDH. De MRDH onderschrijft dit. In zowel de Strategische Agenda als de uitvoerende visies op Mobiliteit als Economisch Vestigingsklimaat zijn scherpe keuzes gemaakt of worden voorstellen gedaan op inhoud en rol. Aanvullend gelden deze opgaven ook voor onze inliggende gemeenten en belangrijke stakeholders. De noodzakelijke en urgente opgaven in onze regio vragen echter wel om uitvoeringskracht, dat door o.a. arbeidsmarktkrapte en financiële kortingen bij de overheid onder druk staat. Om die reden is afgelopen periode initiatief genomen tot MRDH Support en zal MRDH op basis van de adviezen van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Daarbij wordt gekeken naar de oorspronkelijke afspraken en ingeloste verwachtingen over de omvang van de organisatie in relatie tot de (on-)mogelijkheden van toeleverantie vanuit de gemeenten en in vergelijk met de Vervoerregio Amsterdam. Uitgangspunt hierbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedrage (EV).

- **Positie van het Economisch Vestigingsklimaat**

Diverse gemeenten maken kritische opmerkingen over de achterblijvende effectiviteit van het beleid rond het economisch vestigingsklimaat. Hierbij worden de conclusies uit het evaluatierapport van Berenschot aangehaald. Er wordt aangegeven dat op dit onderwerp de meeste verbetering gewenst is. Andere gemeenten geven met nadruk aan dat de gemeentelijke inwonersbijdrage aan het economisch vestigingsklimaat van MRDH op lijsten staat met niet wettelijke taken, en dus mogelijk ingezet kunnen gaan worden als bezuinigingspost. Andere gemeenten pleiten vooral voor een integrale benadering van het economisch vestigingsklimaat met het mobiliteitsbeleid. Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden, is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit.

Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

De zienswijzen geven aanleiding om het actieplan aan te passen:

- In strategische visiedocumenten nemen we zoveel mogelijk concrete, meetbare en haalbare doelen op;
- De mogelijkheid om steunraadsleden te benoemen als lid van de adviescommissie wordt geschrapt;
- We voeren een verkenning uit naar de (on-)mogelijkheden van het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden. We agenderen een bestuurlijke memo over dit onderwerp in de overleggremia van de MRDH.

Hierna volgt de beantwoording van de zienswijzen per gemeente.

Albrandswaard
Algemeen
Met uw brief van 11 februari 2025 heeft u het ontwerp actieplan evaluatie MRDH toegestuurd om ons gelegenheid te geven een zienswijze in te dienen. Wij hebben het ontwerp actieplan behandeld in onze raadsvergadering van 22 april 2025. Het ontwerp actieplan is voor ons reden tot het maken van de navolgende opmerkingen op de vijf in het plan uitgezette actielijnen. Wij verzoeken het algemeen bestuur onze opmerkingen te betrekken bij zijn afweging over het vaststellen van het actieplan evaluatie MRDH.
Reactie algemeen bestuur
Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.
Inhoudelijke opmerkingen
Verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie De gemeente Albrandswaard staat positief tegenover de gekozen insteek van het doen van voorstellen voor versterking van de ambtelijke organisatie, zonder dat dit de project - of programmamiddelen of de bijdrage van de gemeenten belast. Versterking van de ambtelijke organisatie vergroot de wendbaarheid van de MRDH en dat is belangrijk voor het uitvoeren van de complexe opgaven op het gebied van vervoer en economie.
Reactie algemeen bestuur
De positieve houding t.o.v. de voorstellen voor versterking van de ambtelijke organisatie wordt gewaardeerd. De door u aangegeven benadering waarbij de project – of programmamiddelen of gemeentelijke bijdragen niet extra worden belast, sluit aan bij de gezamenlijke ambitie om de uitvoeringskracht van de regio en haar inliggende gemeenten te versterken binnen de bestaande financiële kaders.
Samenwerken met de Vervoersautoriteit Het college van Albrandswaard heeft de deelname aan het proces voor het realiseren van een Mobiliteitsvisie opgestart door in gesprek te gaan met de bestuurlijk verkenner van de MRDH, de heer Jan Luteijn. Onderdeel van het gesprek was hoe de in maart 2024 vastgestelde Mobiliteitsvisie Albrandswaard zich verhoudt tot het realiseren van een Mobiliteitsvisie van de MRDH. Onze inzet is dat de lokale en de regionale visie goed op elkaar aansluiten. Daarnaast zien wij graag dat de MRDH opgaven oppakt die gemeente-overstijgend zijn. Wij denken dan aan alle vormen van Publieke Mobiliteit, waaronder o.a. ook vervoer over water.
Reactie algemeen bestuur
Het algemeen bestuur onderschrijft de inzet om de lokale en regionale visies goed op elkaar te laten aansluiten om zo een samenhangende en effectieve aanpak van de opgaven binnen de regio te waarborgen. De inbreng die tijdens de verschillende sessies ten behoeve van de op te stellen Mobiliteitsvisie is geleverd, wordt zorgvuldig meegenomen in de uitwerking. De conceptvisie zal conform procedure ter zienswijze worden aangeboden aan de 21 gemeenten in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Bij de nadere uitwerking van de Mobiliteitsvisie wordt aandacht besteed aan nieuwe doelen voor de komende jaren. Publieke mobiliteit is een van de keuzes in de Mobiliteitsvisie, waarbij voorstellen worden gedaan hoe deze uitwerking ter hand te

nemen. De reflecties vanuit de bestuurlijke ronde die door de heer Jan Luteijn zijn opgehaald, zijn in deze voorstellen verwerkt. We nodigen u uit uw specifieke mobiliteitswensen en suggesties ook onderdeel te laten zijn van uw zienswijze op de Mobiliteitsvisie.

Samenwerken aan het Economisch Vestigingsklimaat

De gemeente Albrandswaard is voorstander van het ontwikkelen van een nieuwe visie van de MRDH op het Economisch Vestigingsklimaat. Wij zullen kritisch volgen hoe de op te stellen visie zich verhoudt tot de gemeentelijke opvattingen over het Economisch Vestigingsklimaat. Dit mede vanwege onze bijzondere ligging vlakbij de Rotterdamse haven, die scherpe keuzes nodig maakt over het type bedrijven dat Albrandswaard wil stimuleren zich binnen de gemeente te vestigen.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur stelt het op prijs dat gemeente Albrandswaard met een positieve en kritische blik meedenkt over de op te stellen visie voor het Economisch Vestigingsklimaat. Een constructieve houding draagt immers bij aan de kwaliteit en het draagvlak van de uiteindelijke visie. Net zoals bij eerdere visietrajecten wordt gestreefd naar een zorgvuldig proces, waarin rekening wordt gehouden met de input en belangen van betrokken partijen. Met hetgeen u meegeeft over de positie van uw gemeente ten opzichte van de Rotterdamse haven, een van de belangrijke regionale en nationale economische clusters onderstreept u het belang van gemeente overstijgende samenwerking en uw inzet daarbinnen. Een nader op te stellen (politiek / strategisch) wenselijk regionaal economisch profiel, maakt onderdeel uit van dit traject. Dit alles met het oog op het behalen van de gezamenlijke regionale doelstellingen en het versterken van het economisch vestigingsklimaat in de regio.

Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De gemeente Albrandswaard staat positief tegenover de mogelijkheid om in uitzonderlijke gevallen, op uitdrukkelijk verzoek van de burgemeester, steunraadsleden te kunnen betrekken bij de adviescommissies van de MRDH. Wel vragen wij ons af welke uitzonderlijke situaties u voor ogen heeft. Wij verwachten dat de aanpassing van het Regelement van orde van de adviescommissies hierover meer duidelijkheid zal verschaffen.

Ook de inzet van de P&C cyclus als instrument ten behoeve van de monitoring en deling van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten zien wij als een verbetering. Dat laat echter onverlet dat wij indien nodig ook graag tussentijds worden geïnformeerd.

Reactie algemeen bestuur

In de evaluatie zijn diverse voorstellen gedaan met betrekking tot de invulling en samenstelling van de adviescommissies. Zoals aangegeven, lopen de opvattingen van de verschillende gemeenten uiteen. Komende periode zullen voorstellen worden uitgewerkt, waarna een definitieve afweging gemaakt kan worden door het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur waardeert de erkenning van de P&C-cyclus als effectief instrument voor monitoring en tussentijdse informatievoorziening. Tegelijkertijd wordt de behoefte aan tussentijdse informatievoorziening buiten de formele momenten om, ook begrepen. Indien daartoe aanleiding is, zal vanzelfsprekend ook tussentijds actief worden gecommuniceerd.

Participatie en inwonersbetrokkenheid

Wij staan open voor uw voorstellen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. De gemeente hecht veel waarde aan participatie op onderwerpen die onze inwoners direct raken. Wel worden wij graag op

voorhand op de hoogte gehouden van de participatieprocessen waarbij onze inwoners worden betrokken. Dit om antwoord te kunnen geven op mogelijke vragen die rechtstreeks aan de gemeente worden gesteld.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur deelt het belang dat door de gemeente gehecht wordt aan participatie op onderwerpen die inwoners direct raken. Het is dan ook begrijpelijk dat u tijdig geïnformeerd wenst te worden over participatieprocessen waarbij inwoners betrokken worden. Hier zal uiteraard oog voor zijn. Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan, zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. Hierbij hebben ook de adviescommissies een rol.

Barendrecht

Algemeen

Op 11 februari 2025 ontvingen wij uw aanbiedingsbrief en het ontwerpactieplan naar aanleiding van de evaluatie van de gemeenschappelijke regeling van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). U heeft ons in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Het ontwerpactieplan is besproken in onze raadsvergadering van 15 april 2025. Graag geven wij u ten aanzien van dit plan enkele aandachtspunten mee.

Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze onze aandachtspunten hebben kunnen meegeven en kijken uit naar voortzetting van de constructieve samenwerking.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Versterken ambtelijke organisatie MRDH

De eerste actielijn uit het ontwerpactieplan betreft het versterken van de ambtelijke organisatie van de MRDH. Als de organisatie van de MRDH verder wordt ontwikkeld en mogelijk wordt vergroot, dan zal daarvan het gevolg zijn dat ook de productie (qua beleid, overleggen en projecten) toeneemt. Als die stap wordt gezet is het cruciaal om te toetsen of de gemeenten deze verhoogde productie kunnen bijbenen. Kleine gemeenten moeten nu vaak al kiezen welke overleggen worden bijgewoond. Het aantal overleggen neemt bij het vergroten van de organisatie van de MRDH mogelijk verder toe. Hierbij bestaat het risico dat dit de kwaliteit van de overleggen en het aanhaken tussen gemeenten en de MRDH niet ten goede komt. Dus een verhoogde productie kan ook afbreuk doen aan de kwaliteit van de samenwerking. Dit geven wij u graag ter overweging mee.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor het delen van bovenstaande overweging. We begrijpen de gemaakte koppeling tussen verdere ontwikkeling van de organisatie en een mogelijke toename van overlegstructuren, maar benadrukken dat dit geen vanzelfsprekend gevolg hoeft te zijn. De beoogde uitbreiding van de organisatie is juist gericht op een duurzame en efficiënte versterking van de ambtelijke capaciteit, in het licht van de bij oprichting beoogde capaciteit en de daadwerkelijke realisatie daarvan in de huidige opgaven voor gemeenten – zowel ten aanzien van financiën als arbeidsmarktkrapte, aangevuld met de omvangrijke impactvolle dossiers zoals recent OV&Corona, de nasleep en impact daarna op onze vervoerbedrijven en de grote

infrastructurele projecten die realisatie naderen. Om de gemeenten slim te versterken in het behalen van lokale en regionale doelen, aanvullend kosten efficiënt te werken en kennis in de regio beschikbaar te houden, heeft MRDH eerder het initiatief tot MRDH Support genomen. Deze inzet wordt gewaardeerd en onze medewerkers zijn bij veel gemeenten van toegevoegde waarde (geweest). Onze inzet is en blijft gericht op een effectieve benutting van bestaande overleggen, in plaats van een toename ervan.

Samenwerking op het thema economisch vestigingsklimaat

Berenschot constateert in de rapportage van 2024 dat de urgentie om samen te werken aan het economisch vestigingsklimaat in de MRDH hoog is. Wij herkennen deze constatering, die in de derde actielijn wordt uitgewerkt, maar achten het van belang dat de MRDH goed onderzoekt wat de MRDH zelf kan en moet doen op dit vlak.

Bij de provincie Zuid-Holland, het Innovation Quarter (IQ) en het Ministerie van Economische Zaken, maar ook bij de gemeenten Rotterdam en Den Haag is op dit thema veel meer capaciteit en expertise aanwezig dan wat de MRDH hierop kan bieden (met een team van circa 8 fte voor het economisch vestigingsklimaat). De opgave voor de MRDH ligt naar onze mening vooral in deze vraag: hoe kunnen 21 gemeenten tezamen de denk- en slagkracht op de slimste wijze organiseren?

Reactie algemeen bestuur

Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit.

Aandachtspunt ten aanzien van participatie

De MRDH wil meer aandacht besteden aan participatie, zo blijkt uit actielijn 5 van het ontwerpactieplan. Ondanks dat daarbij wordt gesteld dat participatie geen doel op zich is, worden in deze actielijn diverse acties benoemd die weinig bijdragen aan de kwaliteit en bewonersbetrokkenheid. Als voorbeeld kan worden aangehaald dat bij het opstellen van de Mobiliteitsvisie er veel tijd is gestoken in bewonersparticipatie door in alle gemeenten gesprekken te voeren met diverse bewoners. De inzichten die dit heeft opgeleverd zijn echter zeer lastig in te passen in een beleidsvisie, vooral omdat het om individuele ervaringen gaat. Het is wellicht beter om participatie via de gemeenteraden te organiseren. Een goed voorbeeld daarvan is het proces rondom de vervoerplannen van de bussen. Door die in de gemeenteraden te bespreken is er ruimte voor inspraak vanuit alle gemeenten en kunnen bewoners ook inspreken. Dat levert soms daadwerkelijk een versterking op van de plannen.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw suggestie voor de organisatie van participatie via de gemeenteraden. Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan, zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. Hierbij hebben ook de adviescommissies een rol.

Capelle aan den IJssel

Algemeen

Op 11 februari 2025 heeft u ons het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH toegezonden. Wij hebben het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH besproken in onze raadsvergadering van 14 april 2025. Wij hebben besloten geen zienswijze in te dienen ten aanzien van het ontwerp Actieplan Evaluatie MRDH.

Wel geven wij u als signaal een suggestie mee als het gaat om het vergroten van de raadsbetrokkenheid bij de 21 MRDH-gemeenten. Kijk ook hoe de MRDH-gemeenten kunnen leren van elkaar én hoe de MRDH kan leren van andere Metropoolregio's. Overigens kijken wij terug op een prettige samenwerking met en binnen de MRDH in de afgelopen 10 jaar. Daarvoor onze complimenten.

Reactie algemeen bestuur

Wij nemen kennis van het feit dat de gemeente geen zienswijze indient. Uw signaal over het vergroten van de raadsbetrokkenheid van de 21 gemeenten en hoe het lerend vermogen kan worden vergroot, nemen wij ter harte. Tegelijkertijd merken we op dat vanuit MRDH de afgelopen jaren diverse initiatieven zijn ondernomen die tot doel hebben het samenspel met raden – via en met de adviescommissies – te versterken. De MRDH kent een aantal instrumenten voor gemeenteraden die de raadsbetrokkenheid kunnen vergroten. We zien dat niet alle gemeenteraden deze instrumenten ook daadwerkelijk gebruiken. Na het aantreden van de nieuwe gemeenteraden besteden we nadrukkelijk aandacht aan deze instrumenten. Onze werkorganisatie is graag bereid hierop ook individueel een toelichting te geven, bijvoorbeeld door een raadsbezoek aan uw gemeente. De MRDH heeft nauwe contacten met andere (metropool)regio's. Regelmatig worden ervaringen gedeeld en gezamenlijk opgetrokken. We danken u voor de uitgesproken complimenten.

Delft

Algemeen

Op 10 februari 2025 heeft u de raad van de gemeente Delft het “Ontwerp-Actieplan Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag” toegestuurd ter zienswijze. In deze brief leest u onze reactie.

Waardering voor proces en kwaliteit van de evaluatie

Wij maken van de gelegenheid gebruik om ons positieve geluid te laten horen over de wijze waarop de gemeenten betrokken zijn bij het feitenonderzoek door Berenschot en in de sessies in de regio.

Het feitenonderzoek van Berenschot heeft duidelijk gemaakt wat er vanuit collectieve kracht van de 21 gemeenten aan resultaten is geboekt en wat de extra impact kan zijn van een sterkere gezamenlijke strategische focus op het economisch vestigingsklimaat. De start- en scale-ups in onze regio behoren qua impact en prestaties tot de wereldtop. Als MRDH-gemeenten samen kunnen we bijdragen aan een duurzame economische ontwikkeling, mede vanuit de ontwikkelpotentie vanuit het Innovatie District Delft.

Waardering voor waardevol actieplan

Wij herkennen ons in de opvolging die u met dit actieplan geeft aan de opbrengst uit de evaluatie:

In het bijzonder spreken wij onze steun uit over het opnemen van de ruimte voor inzet van steunraadsleden bij adviescommissies in hun reglement van orde, overeenkomstig onze eerdere zienswijze. Wij hebben er begrip voor dat dit een nadrukkelijk burgemeestersverzoek aan de MRDH vraagt, opdat elke raad in de regio hierover haar eigen afweging met betrekking tot lokale democratische legitimiteit kan maken.

We steunen uw voorstellen voor een stevigere informatie- en klachten-positie voor inwoners in met name enkele onderdelen van de MRDH-Vervoersautoriteit en uw doel om daarmee de legitimiteitservaring van toekomstige besluitvorming te vergroten. Ook zien wij grote toegevoegde waarde in de voorgestelde aanpak op het verbeteren van de participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. Hierbij zien wij een belangrijke rol weggelegd voor de volks- en raadsvertegenwoordigers in de adviescommissies als het gaat om het bepalen van het benodigde niveau van participatie en het betrekken van diverse doelgroepen.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Vergoeding voor de leden van de adviescommissie

In onze eerdere zienswijze¹ verzochten wij u om een vergoeding voor de leden van de adviescommissie op te nemen in de GR. U gaf u aan de vergoeding te behandelen in de evaluatie.

Het onderwerp is vervolgens niet aan de orde geweest in de regionale en lokale sessies in de evaluatie. Daar lag de focus op de invulling van de aanbevelingen uit het externe onderzoek door Berenschot en eventuele lokale aandachtspunten daarbij. Het regionale draagvlak voor een vergoeding is daarmee onbekend.

Wij verzoeken u in het actieplan op te nemen dat u alternatieve mogelijkheden voor de vergoeding voor de commissie-inzet in beeld zult brengen. Waaronder een of meer alternatieven die uitvoerbaar zijn zonder wijziging van de GR MRDH en voor de alternatieven zonder en met GR wijziging het draagvlak te pijken. Specifiek vragen wij u dit voor te leggen aan het Dagelijks bestuur, de adviescommissies en het algemeen bestuur.

Reactie algemeen bestuur

Uit de gesprekken die Berenschot heeft gevoerd en uit de regionale werksessies die zijn gehouden is niet gebleken dat het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden een breed gedragen behoefte is. Om die reden is geconcludeerd dat de evaluatie nu geen aanleiding geeft voor verdere aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling. Daarom is hiertoe geen voorstel opgenomen in het actieplan evaluatie.

Overigens is met betrekking tot het verkennen van mogelijkheden voor vergoeding van adviescommissieleden in het actieplan wel opgenomen dat de MRDH voorstellen zal maken om de aantrekkelijkheid van de rol van (leden van) de adviescommissies te vergroten.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden alleen kan als de adviescommissie gebaseerd is op artikel 24a Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). In dat geval is deelname door

steunraadsleden niet mogelijk. De huidige adviescommissies zijn gebaseerd op artikel 24 Wgr. Een eventuele vergoeding is dan alleen mogelijk voor leden van 'buiten': leden die geen raadslid, collegelid of burgemeester zijn bij een van de deelnemende gemeenten. Iedere wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling vergt unanimititeit van alle 21 gemeenten.

We passen het actieplan aan door op te nemen dat we een verkenning zullen uitvoeren naar de (on)mogelijkheden van het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden. We agenderen een bestuurlijke memo over dit onderwerp in de overleggremia van de MRDH.

Concrete, meetbare, haalbare doelen in strategische documenten

Wij vragen uw aandacht voor het stellen van *concrete, meetbare, haalbare* doelen in uw strategische documenten, allereerst in de Mobiliteitsvisie, de visie op het economisch vestigingsklimaat en de strategische agenda. Dit conform de aanbevelingen vanuit het externe onderzoeksrapport van Berenschot en de eerdere aanbevelingen van de rekenkamer Rotterdam. Wij verzoeken u hierover een expliciete actie te formuleren in het actieplan, mede met het oog op toekomstige strategische documenten.

Reactie algemeen bestuur

We onderschrijven uw oproep om in de strategische visiedocumenten die worden opgesteld zoveel mogelijk concrete, meetbare en haalbare doelen op te nemen. We passen het actieplan hierop aan.

De rol van de adviescommissie bij de inzet van participatie

Het is goed dat er aandacht zal worden besteed aan de rol van de adviescommissies bij de inzet en vorm van participatietrajecten. Wij vragen u het voorgenomen voorstel voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten, ter advisering aan te bieden aan de adviescommissies, voorafgaand aan bestuurlijke vaststelling. Wij vragen u ook in het kader in elk geval in te gaan op de rol van de adviescommissies bij de inzet van participatietrajecten, wanneer projecten gemeentegrensoverschrijdend zijn en behoren tot de MRDH-taken. Tot slot, maak uw participatiebeleid binnen de MRDH meetbaar, zodat de aanpak bij de volgende evaluatie van de GR geëvalueerd en gedeeld kan worden met de gemeenteraden.

Reactie algemeen bestuur

Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan (inclusief de door u in deze zienswijze ingebrachte suggesties), zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. Hierbij hebben ook de adviescommissies een rol.

Den Haag

Algemeen

Er is vanuit Den Haag waardering voor de zorgvuldige wijze waarop de evaluatie is uitgevoerd met uitgebreide rondes om input van verschillende betrokkenen op te halen. De gemeenteraden, leden van de adviescommissies en bestuurders zijn in alle fasen van de evaluatie betrokken geweest en hebben input kunnen leveren. De conclusies en verbeterpunten die in het rapport worden beschreven, zijn voor Den Haag grotendeels herkenbaar.

Aan de hand van de uitkomsten van het evaluatierapport heeft de MRDH sessies georganiseerd met leden van het algemeen bestuur, bestuurscommissies, adviescommissies en ambtelijke vertegenwoordigers om verbeterpunten te inventariseren en te bespreken. Net voor het zomerreces is het rapport van de Haagse Rekenkamer over de MRDH gepubliceerd, waarin een vergelijking is gemaakt van de invloed van volksvertegenwoordigers en burgers op de verkeers- en vervoertaken van de MRDH, de Vervoerregio Amsterdam en de provincie Utrecht.

De uitkomsten van dit onderzoek zijn betrokken bij de sessies over de mogelijke verbeterpunten. Kortom, ook het proces rondom de totstandkoming van het actieplan heeft op een zorgvuldige en transparante manier plaatsgevonden.

Den Haag kan zich op hoofdlijnen vinden in de actielijnen van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Nadrukkelijke aandacht voor efficiëntie, effectiviteit en transparantie MRDH-organisatie

Den Haag kan zich op hoofdlijnen vinden in de actielijnen van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH. Den Haag vraagt nadrukkelijk aandacht voor de efficiëntie, effectiviteit en transparantie van de MRDH-organisatie. Den Haag wil dat de MRDH zich ontwikkelt tot een meer doelgerichte en kleine organisatie, die zich richt op haar kerntaken en gebruik maakt van expertise en uitvoeringskracht van de deelnemende gemeenten. Extra inzet ten behoeve van de vervoerregio kan voortkomen uit het schrappen van onnodige inzet op andere terreinen. We willen een externe kritische doorlichting van het apparaat om deze transitie te maken.

Reactie algemeen bestuur

De oproep om de MRDH-organisatie doelgericht en compact te houden, met focus op haar taken, zien we als vanzelfsprekend uitgangspunt. De MRDH opereert binnen de kaders van de haar in de gemeenschappelijke regeling of bij wet toebedeelde taken en bevoegdheden, en de daaruit voortvloeiende Strategische Agenda, zoals na de zienswijze door de raden, vastgesteld in het algemeen bestuur waarin de 21 gemeenten vertegenwoordigd zijn. Het is tegelijkertijd belangrijk te onderkennen dat de opgaven waarvoor de organisatie staat omvangrijk en complex zijn; zowel ten aanzien van financiën als arbeidsmarktkrapte, aangevuld met de omvangrijke impactvolle dossiers zoals recent OV&Corona, de nasleep en impact daarna op onze vervoerbedrijven en de grote infrastructurele projecten die realisatie naderen. Dit zorgt ervoor dat de druk op de beschikbare capaciteit toeneemt. Aanvullend geldt ook dat de bij oprichting van MRDH beoogde inzet van gemeentelijke capaciteit en de daadwerkelijke realisatie daarvan zowel ten aanzien van financiën als arbeidsmarktkrapte niet tot stand is gekomen. Daarbij wordt geconstateerd dat de capaciteit binnen de deelnemende gemeenten voor beide pijlers (Va en EV) om uiteenlopende redenen ook onder druk staat. Om die reden is afgelopen periode initiatief genomen tot MRDH Support en zal MRDH op basis van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Daarbij wordt gekeken naar de oorspronkelijke afspraken en ingeloste verwachtingen over de omvang van de organisatie in relatie tot de (on-)mogelijkheden van toeleverantie vanuit de gemeenten en in vergelijking met de Vervoerregio Amsterdam. Uitgangspunt daarbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedragen (EV).

Blijvende inzet in de lobby richting het Rijk over het knelpunt rondom de beschikbare middelen voor regionale mobiliteit

We merken verder op dat de beschikbare budgetten vanuit het Rijk voor regionale mobiliteit onder druk staan. We vragen dan ook extra aandacht aan de MRDH om dit knelpunt bij het Rijk aan de orde te blijven stellen.

Reactie algemeen bestuur

Het door u afgegeven signaal met betrekking tot de beschikbare Rijksbudgetten voor regionale mobiliteit wordt herkend en gedeeld. De MRDH voert samen met de Vervoerregio Amsterdam en met ervaren support van onze gemeenten, een intensieve lobby om de administratieve fout die leidt tot een dreigende bezuiniging van €110 miljoen op de BDU (MRDH: €59 miljoen) ongedaan te maken. Het waarborgen van voldoende en structurele middelen voor mobiliteit is essentieel om de regionale opgaven op een samenhangende en toekomstgerichte manier te kunnen blijven uitvoeren. De gremia worden periodiek bijgepraat over de strategie van de lobby, de vertaling naar concrete acties en gemeentelijke versterking daarvan. Aanvullend worden de raden in hun informatie voorzien via periodieke collegebrieven.

Prioritering voor de realisatie van reeds in gang gezette projecten, waaronder INTHR

Indien budgettaire knelpunten ingrepen in de dagelijkse uitvoering van het ov systeem nodig maken, dienen mogelijke keuzes samen met de gemeenten besproken te worden, voordat er besluiten aan de verschillende MRDH gremia worden voorgelegd. De ervaren (sociale) veiligheid in bus en tram is een randvoorwaarde voor goed OV en de beschikbare budgetten voor veiligheid mogen dan ook niet als sluitpost worden gebruikt. Verder gaan we er vanuit dat alle projecten die in gang zijn gezet, zoals INTHR, de komende tijd conform afspraken in de SOK doorgang kunnen vinden en dat hieraan prioriteit wordt gegeven. Dat vraagt commitment van de MRDH én van de gemeente. Voor de overige ambities moet een concreet uitvoeringsplan met een prioritering worden opgesteld waarbij de focus ligt op de kerntaak verbeteren van de mobiliteit. De beschikbare budgetten voor veiligheid mogen niet als sluitpost worden gebruikt.

Reactie algemeen bestuur

Uw inbreng wordt onderschreven. Onze inzet is, in het licht van de grote opgaven waar overheden voor staan, gericht op correctie van de administratieve fout die leidt tot een dreigende bezuiniging van € 110 miljoen op de BDU (MRDH: €59 miljoen). Mocht rond Prinsjesdag blijken dat het kabinet deze omissie niet herstelt, zal een plan van aanpak worden vastgesteld om te komen tot invulling. Daarbij worden zowel de gremia als de ambtelijke organisaties van de 21 gemeenten nauw betrokken.

Het laten aansluiten van de economische- en mobiliteitsvisie bij visies (zoals Netwerkstrategie 2040) van de gemeenten en die van relevante partijen in de regio.

Hierbij is het wenselijk als de MRDH een financiële meerjarenstrategie ontwikkelt voor de komende 20 jaar, waarbij grote keuzen, zoals automatische metro, toekomst Krakeling, ZoRo-lijn en verlengen tramtunnel Grote Marktstraat worden geprogrammeerd.

De raad van Den Haag ziet graag n.a.v. de evaluatie dat bij de volgende MRDH visie op Economisch Vestigingsklimaat gefocust wordt op de synergie tussen het mobiliteitsbeleid en het economisch vestigingsklimaat.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur stelt jaarlijks de meerjarenbegroting Vervoersautoriteit vast. Deze meerjarenbegroting geeft een overzicht van beschikbare middelen per jaareinde voor het uitvoeren van de taken van de Vervoersautoriteit gedurende 20

jaar. Daarnaast kijkt het meerjarenbeeld BDU nog langer door dan de 20 jaar van de meerjarenbegroting en bevat het overzicht van alle inhoudelijke opgaven die direct bijdragen aan de doelen uit de Strategische Agenda (werkvoorraad) en geeft inzicht in de match tussen deze opgaven de beschikbare middelen. Wij beschouwen uw zienswijze als een onderschrijving om naast het formuleren van scherpe inhoudelijke ambities in onze Strategische Agenda en visies, deze financiële instrumenten goed te benutten.

Integraliteit is een belangrijk uitgangspunt bij beide genoemde visies. Om die reden worden beide visies gelijktijdig in zienswijzeprocedure gebracht en worden bestuurs- en adviescommissieleden van zowel de Vervoersautoriteit als het Economisch Vestigingsklimaat hierbij betrokken. De visies worden in onderlinge samenhang opgesteld, met als doel optimale synergie te realiseren.

Invulling actielijn participatie

Ten slotte zijn we ten sterkste tegen de voorgenomen invulling van de actielijn participatie van het actieplan. Alle participatie dient te verlopen via de deelnemende gemeenten, zodat inwoners en ondernemers via vertrouwde kanalen hun mening kunnen geven en de gemeenteraad, als directe democratische vertegenwoordiging, deze inbreng kan meewegen in zijn zienswijze aan en handelen naar de MRDH. De MRDH dient besluitvormingsprocessen aan te passen om gemeenteraden in staat te stellen om de participatie goed vorm te geven en heeft hierin een coördinerende en faciliterende rol. De actielijn participatie moet uitsluitend hierop worden gericht. Tijdigheid van aanlevering van stukken is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur neemt kennis van uw standpunt. Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan, komt de MRDH met nadere voorstellen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. De adviescommissies worden hierbij betrokken.

Evaluatie beleid rondom toegankelijkheid

Het beleid rondom toegankelijkheid te evalueren, zoals vastgelegd in het MRDH 'Beleidskader Toegankelijk Openbaar Vervoer 2024' en het 'Uitvoeringsprogramma Toegankelijk Openbaar Vervoer MRDH 2024 – 2028'. Hierbij mensen te betrekken met en zonder functiebeperkingen (waaronder kinderen) en representatieve organisaties.

Reactie algemeen bestuur

Dank voor uw suggestie. Deze valt echter buiten de reikwijdte van de zienswijze op de evaluatie van de GR MRDH en hoort thuis binnen de zienswijze op de Mobiliteitsvisie. Wel kan het algemeen bestuur u al informeren dat toegankelijk openbaar vervoer een belangrijke voorwaarde vormt binnen de Mobiliteitsvisie voor de mobiliteit van de toekomst en daarom nadrukkelijk wordt meegenomen in de verdere uitwerking van de visie. Dit beleid is bovendien gestoeld op Europese regelgeving over het vervoer van personen met een functiebeperking.

Krimpen aan den IJssel

Algemeen

Allereerst willen wij u van harte feliciteren met het tienjarig bestaan van de MRDH. Wij onderschrijven het belang van regionale samenwerking. Door samen te werken komen we verder en zo bereiken we gezamenlijk meer resultaten. We doen dit om onze regio te versterken om te zorgen dat onze inwoners hier prettig kunnen wonen, werken en leven. De afgelopen jaren vonden er verschillende evaluaties plaats van de gemeenschappelijke regeling. De 'grote' evaluatie was daarin een nieuw hoofdstuk, voortbouwend op eerdere evaluaties. U heeft daarvoor een uitgebreid proces doorlopen waarin u alle betrokken partijen meenam. Vooral de adviescommissieleden hadden de gelegenheid om actief mee te doen op zowel proces als inhoud. Wij zien een actieplan dat we herkennen uit het doorlopen proces. Wij ondersteunen de voorgestelde aanpak. Voor de inhoud van het actieplan willen we drie reflecties met u delen.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw felicitaties en uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Democratische legitimering: vertegenwoordiging en verantwoording

Berenschot concludeert terecht dat de MRDH feitelijk sterk democratisch is gelegitimeerd. Ook constateren zij dat de ervaren legitimatie achterblijft. We willen dit met elkaar versterken. U heeft al verschillende wijzigingen doorgevoerd om dit te verbeteren. In het actieplan staat daarbovenop een opening voor vertegenwoordiging van gemeenten door steunraadsleden (c.q. burgerraadsleden) in de adviescommissies. Onze adviescommissieleden gaven eerder aan dat zij geen voorstander zijn van het betrekken van steunraadsleden bij adviescommissies. Wij zijn ook geen voorstander van de uitzondering die u beschrijft in het actieplan. Dit lijkt op een pragmatisch ingestoken compromis dat afdoet aan de grote waarde die wij hechten aan democratische legitimiteit.

De waardevolle inzet van niet-gekozen inwoners is gericht op het ondersteunen en versterken van gemeenteraadsfracties. De inzet is niet gericht op het vertegenwoordigen van een gemeente in regionale samenwerkingsverbanden. Het is wat ons betreft geen oplossing om de ervaren democratische legitimiteit te versterken. Dit komt omdat de democratische legitimiteit ieder geval niet wordt versterkt door het inzetten van niet-gekozen adviescommissieleden. Sterker zelfs, de feitelijke legitimatie zal afnemen door deze inzet, omdat steunraadsleden niet-gekozen zijn. Bovendien is het voor ons onduidelijk hoe deze aanpassing zal bijdragen aan de ervaren legitimiteit. Wij ondersteunen dus de opmerking van uw werkorganisatie dat het inzetten van steunraadsleden niet logisch is. Wij zijn van mening dat het verstandig is om hierover eenduidig te zijn door alleen gekozen volksvertegenwoordigers te betrekken in de adviescommissies en zo de democratische legitimiteit te waarborgen.

In de voorgestelde aanpak staat dat het aan gemeenten zelf is om interne afstemming richting de MRDH te versterken. Dat beamen wij maar we stellen ook een aanscherping voor, omdat het niet alleen bij afstemming kan blijven. In een goed functionerende democratie is verantwoording van bestuurlijke organen essentieel. Voor het versterken van de ervaren legitimiteit is het daarom ook van belang om de bestaande verantwoordingslijnen actief te gebruiken. De gemeenteraden wijzen de burgemeesters en portefeuillehouders aan als leden van respectievelijk het algemeen bestuur en de bestuurscommissies. De collegeleden zijn daarmee het verantwoordelijke aanspreekpunt voor de raden wanneer zij vragen hebben over (het functioneren van) de GR.

De raden wijzen ook uit hun midden de adviescommissieleden aan die de gemeente vertegenwoordigen. Deze adviescommissieleden hebben ook een rol om hun mederaadsleden mee te nemen in de activiteiten die zij, namens de gemeenteraad, verrichten in gemeenschappelijke regelingen. In onze gemeente gebeurt dit tijdens het vaste agendapunt 'terugkoppeling verbonden partijen' van een commissievergadering. Tijdens dit agendapunt kunnen zowel raadsleden als collegeleden een terugkoppeling geven over een verbonden partij. Ook hebben andere raadsleden de mogelijkheid om hierop te reageren.

Reactie algemeen bestuur

Wij begrijpen uw zorg dat het – bij wijze van uitzondering – toelaten van steunraadsleden tot de adviescommissies mogelijk kan worden opgevat als een pragmatisch compromis, dat afbreuk zou doen aan het belang van democratische legitimiteit. Reeds voorafgaand aan de evaluatie liepen de opvattingen over dit onderwerp sterk uiteen. Bij het opstellen van het actieplan is getracht om voorstellen te doen die zoveel mogelijk herkenbaar en werkbaar zijn voor alle 21 deelnemende gemeenten. Dit heeft op onderdelen geleid tot compromissen. De doorlopen zienswijzeprocedure biedt de gelegenheid om te toetsen hoe de voorstellen zijn ontvangen en om de verschillende overwegingen en belangen zorgvuldig in beeld te brengen. Uw inhoudelijke en onderbouwde reflectie is daarin een waardevolle bijdrage. MRDH zal de komende periode voorstellen doen, waarna een definitieve afweging gemaakt kan worden door het algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur complimenteert u voor de structurele aandacht voor regionale samenwerking binnen uw raadscommissie, omdat hiermee ruimte wordt gecreëerd voor inhoudelijke reflectie en betrokkenheid van de raad. Daarnaast draagt dit tevens bij aan een betere verbinding tussen lokaal en regionaal beleid. Bij komende introductiebijeenkomsten voor nieuwe gemeenteraden brengt de MRDH organisatie de beschikbare raadsinstrumenten en procedures om deze in te zetten binnen de MRDH context opnieuw onder het voetlicht.

Integrale (ruimtelijke) opgave vraagt om actieve samenwerking

Onze regio is het dichtstbevolkte gebied van Nederland. De ruimtelijke en maatschappelijke opgaven voor wonen, werken en leven zijn groot, omdat we als regio verder verstedelijken. Ook veranderen de opgaven fundamenteel gedreven door onder meer de energie en circulaire transitie. En grote opgaven op het gebied van natuur, water, klimaat(adaptatie) en mobiliteit die invloed hebben op de ruimte. De complexiteit van de opgaven neemt toe, terwijl de daarvoor beschikbare ruimte schaars is. Deze integrale (ruimtelijke) opgave vraagt om een samenhangende aanpak voor de gehele regio. Onze regio, met name Rotterdam- Rijnmond, is diffuus georganiseerd (ook in verhouding tot andere regio's). Regionale beleidsopgaven organiseren we in verschillende samenwerkingsverbanden. Daarbovenop is in sommige gevallen het schaalniveau van de samenwerking wisselend. Dat roept de vraag op of onze regio voldoende samenhangend is georganiseerd om antwoord te bieden op de integrale (ruimtelijke) opgave. Dit alles is breder dan de MRDH, maar de MRDH is er uiteraard wel onderdeel van.

Aan de hand van de reflecties van Berenschot geeft u terecht aan dat een actieve rol is vereist in het onderhouden van regionale samenwerkingsverbanden. Wij zien dit vervolgens niet expliciet terug in het voorgestelde actieplan. U geeft wel aan partijen te betrekken. U noemt een aantal samenwerkingsverbanden, maar niet zozeer andere samenwerkingen tussen decentrale overheden die in hun eigen vorm ook onderdeel zijn van 'de regio'. We zouden graag zien dat u dit ook meeneemt in uw actieplan. Dit zal verder moeten gaan dan 'onderhouden', want de opgaven zijn te groot. Alle gemeenten en de

decentrale samenwerkingsverbanden in de regio zullen proactief met elkaar moeten samenwerken aan de integrale opgave. Het uitgangspunt is wat ons betreft niet zozeer de vraag hoe we individuele beleidsthema's versterken. Het gaat er vooral om hoe al die thema's gezamenlijk bijdragen aan de integrale (ruimtelijke) opgave waar we met de gehele regio voor staan. Bereikbaarheid en Economisch Vestigingsklimaat zijn puzzelstukken van een veel grotere puzzel.

Reactie algemeen bestuur

Mobiliteit en economie raken direct en indirect de ruimtelijke opgave. De grote ruimtelijke puzzel hebben we met elkaar te leggen en uw reflectie is daarbij herkenbaar en cruciaal voor het goed functioneren van de regio. Het voorliggend actieplan, dat op basis van de input uit de bestuurlijke en ambtelijke werksessies en gesprekken met diverse gemeenteraden is opgesteld, leidt niet direct tot formele aanpassingen. Tegelijkertijd is er wel de noodzaak om mobiliteit en economie in de bredere context te op te pakken. In de Mobiliteitsvisie en de visie op het Economisch Vestigingsklimaat geven we richting op welke wijze we de integrale (ruimtelijke) opgave in de regio aanpakken, met bereikbaarheid en een sterk economisch vestigingsklimaat als uitgangspunt. Dit krijgt concreet vorm in de zogenoemde corridoraanpak, waarbij in specifieke gebieden – in nauwe samenwerking met betrokken partijen – opgaven worden gedefinieerd, passende maatregelen worden bepaald en wederkerige afspraken worden gemaakt over de uitvoering. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan een integrale werkwijze binnen onze taken.

Ambitieniveau programma Economisch Vestigingsklimaat ook in balans met bevoegdheden

Gemeenten hebben de komende jaren te maken met grote financiële opgaven. Het Rijk bezuinigt fors op het Gemeentefonds. Daarbovenop lopen (bestaande) tekorten verder op voor bijvoorbeeld de Jeugdzorg. Ook krijgen gemeenten elk jaar te weinig geld van het Rijk om stijgende kosten te corrigeren. Tegelijkertijd is er sprake van een grote investerings- en vernieuwingsopgave. Kortom, de inkomsten nemen verder af en de kosten nemen alleen maar toe.

De komende tijd bespreekt de gemeenteraad daarom ombuigingsmogelijkheden. Dit zijn opties waarop bezuinigd kan worden om de financiële opgaven op te lossen. Het vertrekpunt van deze inventarisatie is het behouden van het wettelijk minimum, alles daarboven kan (in theorie) ter discussie staan. Dat betekent ook dat onze inwonerbijdrage voor het programma Economisch Vestigingsklimaat als optie onderdeel is van die discussie. Het gaat nadrukkelijk om opties en geen voorstellen. Veel opties kennen ook verschillende scenario's en de uitwerking is vaak nog globaal en indicatief. De gemeenteraad zal in eerste instantie bespreken of een optie interessant is voor verdere uitwerking of een onwenselijke bezuiniging is. Wij houden u hiervan op de hoogte.

Wij herhalen dat we het belang zien van regionale samenwerking. Tegelijkertijd moeten we kritisch blijven nadenken over de vorm van de samenwerking en de effecten. Wij onderschrijven dan ook het advies Berenschot om de ambities van het programma Economisch Vestigingsklimaat te herzien. Er wordt geadviseerd om de ambities te herzien langs twee keuzes. Enerzijds een afweging tussen operationele resultaten en strategische impact. Anderzijds tussen een sectorale benadering of integrale aanpak. In uw aanpak schrijft u dat een nieuwe economische visie onder meer kan zorgen om de effecten van de activiteiten te vergroten en dat de visie de basis moet bieden voor vernieuwing van het uitvoeringinstrumentarium.

Wij adviseren aanvullend om een stap verder te gaan in deze herziening door een reële afweging te maken tussen het ambitieniveau en de bevoegdheden die voor het behalen van de ambities noodzakelijk zijn. Als dat niet in een passende samenhang gebeurt, zal er een discrepantie blijven tussen de ambities en de daadwerkelijke effecten, ongeacht of die nu operationeel, strategisch, sectoraal of integraal zijn. Duidelijke en afgebakende bevoegdheden die aansluiten op de mate

van ambitie, in de context van het bestuurlijke (regionale) landschap, zijn het startpunt om tot een effectieve en doelmatige samenwerking te komen. Dit beschouwen wij ook in het licht van financiële opgaven van gemeenten. Effectievere en doelmatigere samenwerking voor het geheel kan in zowel een kleinere vorm als een grotere vorm, maar dan wel met de juiste bevoegdheden.

Reactie algemeen bestuur

Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit.

Wij onderkennen de financiële situatie van gemeenten en de toenemende druk als gevolg van de door het Rijk aangekondigde bezuinigingen. Reeds de afgelopen jaren heeft MRDH proactief invulling aan deze lokale opgaven gegeven door de gemeentelijke bijdrage beperkt te indexeren. Voor het begrotingsjaar 2026 omarmen we een per saldo negatieve indexering. Wij blijven graag op de hoogte van de uitkomsten van de beraadslagingen in uw gemeenteraad over de inwonerbijdrage ten behoeve van het programma Economisch Vestigingsklimaat. Wij wijzen u er graag op dat het stopzetten van de bijdrage aan het programma Economisch Vestigingsklimaat geen eenzijdige beslissing van een individuele gemeente kan zijn, aangezien deze bijdrage voortvloeit uit gezamenlijk vastgestelde afspraken binnen de Gemeenschappelijke Regeling MRDH.

Lansingerland

Algemeen

U heeft ons uitgenodigd om onze zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van het 'actieplan Evaluatie MRDH'. Wij bedanken u voor deze mogelijkheid, waarvan we via deze brief graag gebruik maken. Onze zienswijze geven wij op de twee pijlers van de MRDH met daarin verwerkt enkele componenten van de vijf actielijnen. Als eerste vragen we aandacht voor de democratische legitimiteit.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Rol adviescommissies

We zien graag dat de positie van de adviescommissies ten opzichte van het algemeen en dagelijks bestuur verandert. De adviescommissies zouden graag meer richtinggevende uitspraken willen geven, aangezien de adviescommissies de enige democratische instituties zijn van de MRDH en het versterken van hun rol belangrijk is om de democratische legitimiteit van de MRDH te borgen. De richtinggevende uitspraken van de adviescommissies kunnen als basis dienen voor visievorming

en strategiebepaling. Dus in plaats van achteraf reflecteren, dienen de adviescommissies meer vooraf kaders mee te kunnen geven. De adviescommissies moeten in positie gebracht te worden om richting te geven aan de strategische koers van de MRDH.

Reactie algemeen bestuur

De rol van de adviescommissies is primair het (gevraagd en ongevraagd) adviseren van het algemeen bestuur en de bestuurscommissies over onderwerpen die de MRDH aangaan. De afgelopen periode zijn diverse voorstellen gedaan en geïmplementeerd om de rol en positie van de adviescommissies te versterken. In het actieplan staat daarnaast het voornemen om de adviescommissies meer proactief te betrekken bij de strategisch inhoudelijke koers van de regio. Het algemeen bestuur nodigt adviescommissieleden nadrukkelijk uit om mee te denken in het uitwerken van voorstellen om de rol van de adviescommissies te versterken en te verduidelijken. Het stellen van kaders is voorbehouden aan de leden van het algemeen bestuur en de bestuurscommissies. Wel kunnen raadsleden proactief kaders meegeven aan MRDH-vertegenwoordigers.

Samenwerking bij de Vervoersautoriteit

Lansingerland acht het van groot belang dat de rol van de adviescommissie Va met betrekking tot de kwaliteit en kwantiteit van het OV wordt versterkt. Op dit moment heeft de adviescommissie amper invloed op de frequentie, routes en dienstverlening van de RET. Lijnen worden opgeheven, frequenties aangepast, vaak zonder dat de adviescommissie hierbij wordt betrokken. De kwaliteit van het OV in de regio behoort tot de kern van de MRDH en is het punt waarop de democratische legitimiteit (actielijn 4 uit het actieplan) van de MRDH rust. Het is daarom niet minder dan logisch en terecht om op dit punt de adviescommissie een grotere rol te geven, zowel als vertegenwoordiging van de inwoners van onze regio als ter controle. Voorbeelden hierbij zijn o.a. de BOB bus, die ondanks aangenomen moties en advies van adviescommissie Va nog steeds niet rijdt. Hierbij is ook een rol voor inwoners weggelegd: het betrekken van degenen die afhankelijk zijn van het OV voor hun mobiliteit, is belangrijk voor de legitimiteit van de MRDH. De kwaliteit van het openbaar vervoer in onze regio heeft grote impact op de samenleving en zorgt 1/3 voor veel werkgelegenheid, maar ook ontmoetingen en sociale cohesie zijn ervan afhankelijk, waardoor burgerparticipatie ook voor de MRDH en RET onmisbaar is.

Reactie algemeen bestuur

De MRDH onderstreept dat de kwaliteit van het OV en de regionale sturing daarop tot 'de kern' behoort. Aanvullend moet worden opgemerkt dat de door u en ons geambieerde dienstverlening van onze vervoerders als gevolg van arbeidsmarktkrapte sterk onder druk heeft gestaan. Zowel in de bestuurscommissie Va als in de adviescommissie is zowel aangaande de oorzaak als de inzet van onze vervoerbedrijven, maar ook de sturing van MRDH als opdrachtgever nadrukkelijk aandacht besteed. Dat laat echter onverlet dat we – naast het beschrijven van de context – ook inhoudelijk reflecteren. De adviescommissie bepaalt zelf haar agenda. De commissie kan gevraagd maar ook ongevraagd advies geven. Afhankelijk van het onderwerp kan in de adviescommissie het inhoudelijk gesprek met de MRDH-bestuurder plaatsvinden. De leden van de adviescommissies adviseren overigens niet vanuit hun rol als gemeenteraadslid, maar vanuit hun rol als lid van een regionaal adviesorgaan.

De MRDH beoordeelt de plannen van de vervoerders en de bestuurscommissie Va besluit na een consultatieronde bij de colleges van de deelnemende gemeenten en consumentenorganisaties. Het staat de colleges vrij hoe zij input ophalen voor hun reactie richting de MRDH op de vervoerplannen. Bijvoorbeeld het bespreken in een raadscommissie of in het college.

Sommige gemeenten betrekken hier ook hun inwoners bij. De inwoners reageren in dit geval bij hun eigen gemeente. De adviescommissie Va heeft hier geen formele rol in, maar op grond van het adviseringsrecht en het agenderingsrecht bestaat de mogelijkheid om hier met de bestuurders van gedachten over te wisselen zoals dat rond de BOB bussen ook is gedaan.

Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat

Over het Economisch Vestigingsklimaat component geeft Lansingerland graag het volgende mee: het opstellen van een economische visie, inclusief het gezamenlijke toekomstperspectief het zogenaamde 'Droombeeld 2050', is logisch. Echter, Lansingerland ziet daarin wel graag een aantal elementen terug. Een visie moet vooral gebruikt worden om, los van de huidige inzet op Economisch Vestigingsklimaat, een beeld te schetsen wat de politiek/strategische wens is voor het economische profiel van de regio. De conclusies van de evaluatie van Berenschot vragen om zelfreflectie van de MRDH op het gebied van EV, zeker omdat de impact van het EV-component over de afgelopen 10 jaar niet goed meetbaar is te maken. Het ruimte bieden voor zelfreflectie komt onvoldoende naar voren in het actieplan. Zonder deze zelfreflectie is het wat ons betreft ook niet mogelijk te komen tot een goede economische visie. Dus eerst zelf reflecteren en dan pas vooruitkijken met een visie.

Pas nadat heldere strategische keuze gemaakt zijn over het economisch profiel van de regio door middel van de visie, kan vervolgens de inrichting van de ambtelijke organisatie en bijhorende instrumenten zoals subsidieregeling, bijdrageregeling, lobbyagenda en onderzoeksagenda worden bepaald. We zien hier ook een bepalende rol voor de adviescommissie en gemeenteraden als vertegenwoordigde organen van de regio.

Daarbij zien wij het niet als vanzelfsprekend dat we de huidige subsidies, bijdrageregeling, projecten etc. voortzetten. Wat ons betreft is alles bespreekbaar, inclusief de rol van de MRDH ten opzichte van de gemeenten en provincie. Ook zaken die in het huidige actieplan zijn opgenomen zoals meer inzet ter bevordering van het economisch profiel en het vergroten van de zichtbaarheid, bepalen we bij voorkeur nadat strategische keuzes gemaakt zijn.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur kent de oproep van Lansingerland om over de samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat te reflecteren. Juist in het proces van de totstandkoming van de visie op het Economisch Vestigingsklimaat is volop ruimte om te reflecteren op de inzet van de MRDH op het gebied van economisch vestigingsklimaat – ambtelijk als in het doorlopen proces met de bestuurscommissie EV. Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit. Het algemeen bestuur nodigt de raadsleden van harte uit om actief mee te doen met de gesprekken over de visie op het Economisch Vestigingsklimaat. De adviescommissie EV heeft een adviserende rol.

Betere controle en monitoring

Tot slot acht Lansingerland het van belang dat de evaluatie en het actieplan niet alleen leiden tot nieuwe acties, maar ook tot betere controle en monitoring. Het evaluatierapport van de MRDH laat op verschillende vlakken zien dat er onvoldoende passende indicatoren zijn om de effectiviteit van de MRDH inzichtelijk te maken. Betere monitoring en controle op impact, met daarbij een centrale controlerende rol voor de adviescommissie, achten wij daarom dan van groot belang.

Wij hopen u hiermee voldoende richting te hebben gegeven voor de verdere uitrol van het actieplan.

Reactie algemeen bestuur

Zoals in het actieplan is opgenomen zet de MRDH de P&C cyclus nog nadrukkelijker in als instrument ten behoeve van de monitoring en deling van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten. Dat geldt ook voor acties uit het actieplan evaluatie. Daarbij wordt gekeken naar een vorm die het voor de diverse gremia eenvoudig leesbaar maakt. We wijzen u er op dat de adviescommissies geen controlerende rol hebben, maar een adviserende rol. Wel hebben raadsleden een controlerende rol op bestuurders die de gemeente vertegenwoordigen in de organen van de MRDH.

Leidschendam-Voorburg

Algemeen

Op 11 februari 2025 ontving de gemeente Leidschendam-Voorburg het Ontwerp actieplan en de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Het evaluatieonderzoek biedt waardevolle inzichten in de resultaten van de afgelopen tien jaar, de mate waarin de in 2014 geformuleerde doelen zijn behaald, de ontwikkeling van de samenwerking en het daaruit voortvloeiende actieplan. Met deze zienswijzebrief brengt de gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg haar standpunt naar voren, waarbij zij haar waardering en aandachtspunten deelt.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Waardering voor de gezamenlijke aanpak

De gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg onderschrijft de meerwaarde van de MRDH als samenwerkingsverband en waardeert de zorgvuldige uitvoering van de evaluatie. Het proces waarin input van diverse betrokkenen werd opgehaald en verwerkt in een transparant en kritisch rapport, biedt een solide basis voor de doorontwikkeling. Ook het participatieve traject rondom het actieplan werd als positief ervaren en creëert vertrouwen in de toekomstgerichte aanpak.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur dankt u voor de uitgesproken waardering.

Strategisch vermogen en capaciteitsvraagstukken

De raad onderstreept het belang van een sterke focus op het strategisch vermogen van de MRDH. Daarnaast is het essentieel dat de omvang van taken en werkzaamheden haalbaar blijft voor zowel de MRDH als de 21 deelnemende gemeenten. Daarom wordt de noodzaak voor scherpere prioritering binnen de Vervoersautoriteit (Va) en het Economisch Vestigingsklimaat (EV) gesteund. Het voorstel om MRDH Support structureel onderdeel van de organisatie te maken wordt gezien als een kansrijke bijdrage voor capaciteitsvraagstukken bij gemeenten. Als aandachtspunt adviseert de raad om een

evaluatie van MRDH Support op te nemen in het groeiplan, zodat vraag en aanbod goed op elkaar blijven aansluiten en middelen doelmatig worden ingezet.

Reactie algemeen bestuur

De raad benadrukt terecht de noodzaak van een realistische taakomvang voor zowel de MRDH als de 21 deelnemende gemeenten. Binnen deze context wordt MRDH Support gezien als een passende aanvulling op de bestaande organisaties.

MRDH Support biedt gemeenten een laagdrempelige en flexibele mogelijkheid om tijdelijke capaciteit in te zetten op terreinen waar arbeidsmarktkrapte speelt, zoals mobiliteit, economie en projectmanagement. Daarmee wordt de uitvoering van gezamenlijke ambities ondersteund zonder extra structurele lasten voor gemeenten en blijft opgedane kennis en ervaring beschikbaar in en voor de regio.

Om aan de vraag te kunnen voldoen en het beoogde effect van MRDH Support waar te maken, is het noodzakelijk tijdig te investeren in uitbreiding. Dit maakt het mogelijk om aanvragen van gemeenten niet alleen ad hoc, maar ook planmatig en structureel op te pakken. Tegelijkertijd blijft de schaal van het team flexibel. Het gaat nadrukkelijk om inzetbare capaciteit op basis van concrete opdrachten vanuit gemeenten. We monitoren continu de balans tussen vraag en aanbod en daarmee voorkomen we overcapaciteit en waarborgen we de doelmatigheid.

Evenwichtige en toekomstige mobiliteit in de regio

Een duurzame en evenwichtige regionale ontwikkeling vereist investeringen die de bereikbaarheid en leefbaarheid van alle gemeenten ondersteunen, inclusief middelgrote en kleinere gemeenten zoals Leidschendam-Voorburg, die deels ook afhankelijk zijn van bereikbaarheid per auto. De gemeenteraad verzoekt de MRDH daarom bij de uitwerking van het actieplan expliciet rekening te houden met een integrale benadering van publieke mobiliteit. Dit omvat niet alleen de versterking van het openbaar vervoersnetwerk en regionale fietsroutes, maar ook het toekomstbestendig organiseren van doelgroepenvervoer en deelmobiliteit. Voor Leidschendam-Voorburg is een regionale strategie voor publieke mobiliteit essentieel. Onze gemeente bestaat uit twee stedelijke kernen en een dorp, herbergt een nationale publiekstrekker (de Mall of the Netherlands) en wil de integratie van openbaar en doelgroepenvervoer versterken. Het doorbreken van de huidige systeemscheiding biedt kansen voor efficiëntere en inclusieve mobiliteitsoplossingen. De raad steunt de prioritering binnen de Vervoersautoriteit (Va) en het voorstel om via de Mobiliteitsvisie gerichte keuzes te maken, maar roept op om publieke mobiliteit structureel te verankeren in het beleid. Alleen zo blijft de regio duurzaam, toegankelijk en economisch veerkrachtig.

Reactie algemeen bestuur

Uw opmerkingen zijn waardevol. Uw reflecties nemen we vanwege de inhoudelijkheid graag mee in het proces rond de totstandkoming van de Mobiliteitsvisie, u krijgt ruimte voor uw inbreng in de zienswijzeperiode. Het algemeen bestuur gaat ervan uit dat u betreffende input ook heeft ingebracht in uw gesprek met de bestuurlijk verkenner. Publieke mobiliteit en de wijze van verdere uitwerking krijgt een plek in de Mobiliteitsvisie.

Planning en procesoverzichten

Voor een efficiënte samenwerking is het essentieel dat de MRDH duidelijke tijdsplanningen en procesoverzichten hanteert, vooral binnen het Economisch Vestigingsklimaat (EV). De huidige onduidelijkheid over planningen leidt tot verhoogde tijds- en capaciteitsdruk, wat de effectiviteit in de samenwerking belemmert. Naast inhoudelijke sessies is het van belang om

transparante tijdsplanningen op te stellen, inclusief vaste data voor de verzending van stukken. Dit bevordert een betere werkverdeling en zorgt voor een soepelere samenwerking. De raad verzoekt de MRDH dan ook om deze werkwijze structureel in te voeren.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur erkent het belang van voorspelbaarheid – zowel in planning van werkzaamheden als ook in het organiseren van een goed en sterk samenspel. We nemen uw reflectie ter harte en maken dit gezien het belang dat u in uw zienswijze onderstreept mee als prioriteit van team Bestuurszaken. Tegelijkertijd merken we op dat de opvolgende gremia van ambtelijke werkgroepen, ambtelijke voorbereidingsoverleggen en bestuurlijke gesprekken met alle logischerwijs eigen aanlevertijden zich niet in alle gevallen goed verstaan met gewenste voortgang en planning op dossiers.

Duidelijke governance en participatie

Een transparante en duidelijke rolverdeling tussen de MRDH en de gemeenten is van cruciaal belang, ook op het gebied van participatie. De raad benadrukt het belang van een heldere afstemming in het proces van participatie, zodat de betrokkenheid van inwoners op een effectieve en inzichtelijke manier kan plaatsvinden.

Reactie algemeen bestuur

Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan, zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. Hierbij hebben ook de adviescommissies een rol.

Financiële taakstelling en begrotingskaders

De gemeenteraad wijst u op de Kaderbrief Begroting 2026 van de gemeenten in de regio Haaglanden, waarin de (financiële) uitgangspunten voor de gemeenschappelijke regelingen zijn opgenomen en een financiële taakstelling van 6,2% lager dan in 2025 is vastgesteld. Deze taakstelling is een reactie op de grote financiële uitdagingen die de gemeenten ondervinden door de aangekondigde korting van het Rijk op het gemeentefonds. De gemeenteraad verzoekt de MRDH deze taakstelling in acht te nemen bij de verdere uitwerking van de plannen. Dit zal een striktere prioritering van de taken vereisen, evenals een evenwichtige verdeling van middelen over de deelnemende gemeenten.

Reactie algemeen bestuur

De financiële taakstelling betrof de inwonersbijdrage van het EV-deel van onze begroting en deze is verwerkt in de begroting 2026. Het Va-deel van de begroting wordt volledig door het Rijk gefinancierd. Reeds de afgelopen jaren heeft MRDH proactief invulling aan deze lokale opgaven gegeven door de gemeentelijke bijdrage beperkt te indexeren. In 2026 omarmen we een per saldo negatieve indexering. De uitvoering van het actieplan evaluatie wordt gedekt uit de budgetten die in de begroting zijn opgenomen.

Steun voor doorontwikkeling MRDH

De gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg ondersteunt de doorontwikkeling van de MRDH en de ambities die in het actieplan zijn geformuleerd. De raad is ervan overtuigd dat de ingebrachte aandachtspunten bijdragen aan de verdere uitwerking van een krachtige en inclusieve samenwerking, die de duurzame en evenwichtige ontwikkeling van de regio blijft bevorderen. De raad kijkt uit naar de voortgang en de verdere uitwerking van de plannen.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur dankt u voor de uitgesproken steun en werkt graag samen met u aan de voortgang en verdere uitwerking van de plannen.

Maassluis

Algemeen

Wij danken u voor de toezending van het Actieplan evaluatie MRDH en het daarbij doorlopen proces. Wij hebben kennisgenomen van het Actieplan en onderschrijven de acties die geformuleerd zijn die via de vijf actielijnen verder worden ingezet. Dit zal zeker bijdragen aan de verdere doorontwikkeling van de MRDH. Op een specifiek punt dienen wij wel een zienswijze in. Dat betreft de voorgestelde aanpak voor de inzet van steunraadsleden.

Voor het overige wensen we u verder veel succes met het afronden van het Actieplan en het uitvoeren van de doorontwikkeling.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Inzet van steunraadsleden

In het actieplan wordt door u voorgesteld 'ruimte te bieden voor de inzet van steunraadsleden op nadrukkelijk verzoek van de burgemeester, waarbij maatwerk noodzakelijk is en dit zal worden opgenomen in het Regelement van orde van de adviescommissies'. Wij zijn van mening dat dit – zoals u zelf ook al suggereert – ongepast is gelet op de democratische legitimiteit. Steunraadsleden zijn niet gekozen volgens de Kieswet en kunnen daardoor ons inziens niet de gemeenteraad vertegenwoordigen in het verlengd lokaal bestuur. Wij verzoeken u dan ook dit onderdeel in het actieplan aan te passen en enkel raadsleden af te vaardigen bij de adviescommissies.

Reactie algemeen bestuur

Wij begrijpen uw zorg dat het – bij wijze van uitzondering – toelaten van steunraadsleden tot de adviescommissies mogelijk kan worden opgevat als een ongepaste mogelijkheid, die afbreuk zou doen aan het belang van democratische legitimiteit. Reeds voorafgaand aan de evaluatie liepen de opvattingen over dit onderwerp sterk uiteen. Bij het opstellen van het actieplan is getracht om voorstellen te doen die zoveel mogelijk herkenbaar en werkbaar zijn voor alle 21 deelnemende gemeenten. Dit heeft op onderdelen geleid tot compromissen. De lopende zienswijzeprocedure biedt de gelegenheid om te toetsen hoe de voorstellen zijn ontvangen en om de verschillende overwegingen en belangen zorgvuldig in beeld te brengen. MRDH zal de komende periode voorstellen doen, waarna een definitieve afweging gemaakt kan worden door het algemeen bestuur.

Midden-Delfland

Algemeen

U heeft de gemeenteraad van Midden-Delfland de mogelijkheid geboden om een zienswijze in te dienen op het ontwerp-Actieplan Evaluatie gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014. Deze brief is de zienswijze van Midden-Delfland.

Het Actieplan Evaluatie GR is behandeld in de gemeenteraad van 25 maart 2025. Ons voorstel aan de gemeenteraad met daarin een inhoudelijke reactie op het actieplan is bijgevoegd. De gemeenteraad heeft besloten in te stemmen met het ontwerp van het Actieplan Evaluatie GR.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Houd rapportage Berenschot aan als centrale leidraad

Het actieplan is een procesmatige omzetting van de aanbevelingen in concrete acties. Inhoudelijk kunnen wij daarmee instemmen. In het onderzoek van Berenschot zijn verschillende conclusies benoemd die voor de samenwerking van de 21 gemeenten en gezamenlijke taakinfilling vanuit de MRDH voor de regio van belang zijn. Wij verzoeken u bij het invullen van de aanbevelingen de kanttekeningen uit het rapport van Berenschot in acht te nemen.

Versterken netwerkfunctie op basis van rapportage Berenschot

In de conclusie van Berenschot is aangegeven dat de samenwerking tussen de deelnemers is bevorderd. Tegelijkertijd volgt uit de rapportage dat het netwerk versterkt moet worden. Dit is benoemd bij de beantwoording van de onderzoeksvraag Vervoersautoriteit (blz. 4): *“Wat daarbij bovendien meespeelt is dat dit veelal ambities zijn die de MRDH nooit in haar eentje kan realiseren.”* Een vergelijkbare conclusie is bij Economisch Vestigingsklimaat (blz. 4) opgenomen: *“Impact wordt doorgaans gemaakt met inzet op strategie, lobby en het investeren in het regionale economische netwerk.”* In het ontwerp actieplan is deze netwerkfunctie impliciet wel benoemd. Wij verzoeken u bij de uitwerking van de actiepunten zorg te dragen voor een verdere versteviging van de netwerkfunctie die de MRDH in potentie kan hebben. Wij denken hierbij aan regionaal georganiseerde partijen op het gebied van vervoer, economie, kennis en onderzoek. Tegelijkertijd ook het bundelen van gezamenlijke belangen op de kerntaken van de MRDH als gesprekspartner voor provincie, Rijk en Europa.

Reactie algemeen bestuur

We onderschrijven uw oproep voor een versteviging van de netwerkfunctie van de MRDH op gebied van vervoer, economie, kennis en onderzoek. Bij de organisatie van het jaarlijkse MRDH Live! hebben we een eerste stap gemaakt in de invulling van deze netwerkfunctie

In het actieplan is opgenomen dat via het proces van de Mobiliteitsvisie een breed palet aan partijen betrokken wordt en dat deze partijen ook betrokken worden bij de uitvoering van. Daarnaast worden samenwerkingsagenda's opgesteld met allianties en natuurlijke partners zoals het Havenbedrijf, Greenport West-Holland, VNO NCW en omliggende regio's. In het proces om te komen tot een visie op het Economische Vestigingsklimaat wordt een top georganiseerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en medeoverheden om antwoord te geven op de vraag hoe we met elkaar het economisch vestigingsklimaat kunnen versterken. Deze top moet leiden tot een vernieuwde start in netwerkontwikkeling en – behoud.

Met de in het actieplan genoemde acties worden passende maatregelen genomen zoals in uw oproep staan.

Bij netwerkfunctie en uitvoering actieplan ook ruimtelijke impact betrekken

Bij het invullen van de netwerkfunctie dient de MRDH vanuit de kerntaken meer aandacht te besteden aan een integrale ruimtelijke benadering. Diverse ontwikkelingen, in het bijzonder rondom de nationale Nota Ruimte en NOVEX ZR, maken inzichtelijk dat stevige ruimtelijke keuzes onvermijdelijk en noodzakelijk zijn voor de toekomst van onze regio en het Bijzonder Provinciaal Landschap. Bij de uitwerking van het actieplan en invullen van de netwerkfunctie dient naar onze mening vanuit de kerntaken van de MRDH beleidsmatig meer aandacht aan een integrale ruimtelijke benadering besteed te worden. Mobiliteit en economisch vestigingsklimaat hebben per definitie een ruimtelijke impact en moeten ook afgewogen worden binnen de relevante ruimtelijke kaders. In onze gemeente geldt dit specifiek voor het Bijzonder Provinciaal Landschap, een agrarisch cultuurlandschap dat een belangrijke functie vervult binnen de verstedelijkte regio. Tegelijkertijd is dat landschap kwetsbaar en vraagt dus extra aandacht bij bijvoorbeeld de inpassing en compensatie van de viersporigheid tussen Delft en Schipluiden.

In de rapportage van Berenschot is een integrale ruimtelijke benadering meerdere malen benoemd. Bijvoorbeeld bij de aanbevelingen is dat bij economisch vestigingsklimaat benoemd (blz. 10): *“Dan ligt het voor de hand om breder te kijken dan economische ontwikkeling maar bijvoorbeeld ook naar ruimtelijke ontwikkeling.”* Mobiliteit is al vanaf de oprichting een middel om doelen te bereiken. In de strategische bereikbaarheidsagenda van 2013 was dit al opgenomen en is de analyse door Berenschot benoemd (blz. 23): *“De Vervoersautoriteit heeft daarom ook te maken met doelen op het gebied van economie, ruimte, milieu en welzijn.”* De MRDH is bij verschillende overheidsnetwerken betrokken waar ruimtelijke aspecten een rol spelen, zoals BO MIRT en NOVEX ZR. Het versterken van de netwerkfunctie en een integrale benadering hebben ook hun invloed op de besluitvorming binnen de MRDH en de uitvoering van het actieplan. Deze relatie is echter nog niet benoemd in het actieplan.

Reactie algemeen bestuur

Ruimtelijke afwegingen kenmerken zich door integrale afweging van opgaven rond wonen, werken, recreëren, bereikbaarheid en economie. De leefbaarheid van dorpen, wijken en steden wordt beïnvloed door bestuurlijke keuzen die in deze integrale afweging worden gemaakt. De MRDH beweegt zich als natuurlijke partner in de diverse bestuurlijke netwerken waar deze integrale afwegingen worden gemaakt. De MRDH heeft geen formele bevoegdheden op het gebied van ruimtelijke ordening. Tegelijkertijd kennen de taken van MRDH op het gebied van mobiliteit en economisch vestigingsklimaat een nauwe samenhang met en belang bij een goede ruimtelijke ordening. In aanloop naar genoemde overleggen, stemt de MRDH-organisatie haar inzet af met de betrokken gemeenten en relevante partners. De MRDH blijft bij deze overleggen binnen de door de gemeente afgegeven kaders.

Houd aandacht voor inhoud en niet voor de structuur

Wij benadrukken de aanbeveling van Berenschot op blz. 9: *“wees voorzichtig met formele structuuroplossingen en focus op de inhoud”*. Economie en mobiliteit zijn belangrijke elementen om de kwaliteit van leven voor inwoners te behouden en te versterken. Het actieplan benoemt meerdere oplossingen die werken aan de structuur. Gelet op de algemene conclusie dat de samenwerking binnen de MRDH van meerwaarde is en de uitdagingen waar we als overheden voor staan, vragen wij prioriteit te blijven geven aan de inhoudelijke opgaven.

In het actieplan is een aanpak opgenomen om participatie en inwonersbetrokkenheid te versterken. Deze aanpak ondersteunen wij. Wij vragen ons hierbij wel af wat de meerwaarde en noodzaak zijn van het daar benoemen dat eventueel een wijziging van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk is. Participatie kan naar onze mening als richtlijn met elkaar worden afgesproken en daarna bij beleid en projecten worden toegepast.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur onderstreept uw oproep inhoud centraal te blijven stellen. Tegelijkertijd spreken we graag uit dat we de afgelopen jaren diverse initiatieven hebben genomen met name de rol en positie van de adviescommissie te versterken omdat daarmee ook de inhoud aan collectieve kracht wint.

Artikel 10, zevende lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen stelt:

Een regeling als bedoeld in het tweede lid houdt bepalingen in omtrent de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op grond van deze regeling betrokken worden.

Dit betekent dat in de gemeenschappelijke regeling bepaald dient te worden hoe participatie wordt vormgegeven. De huidige beschrijving in artikel 2:2a van de GR MRDH spreekt uitsluitend over de mogelijkheid van inspraak bij vergaderingen. Indien er dus andere wensen zijn op dit gebied is een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk.

Nissewaard

Algemeen

Op 11 februari 2025 is de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH. We hebben het uitgebreide proces van evaluatie en de totstandkoming van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH in het afgelopen jaar als bijzonder prettig ervaren. Specifiek willen we benoemen de gedegenheid waarmee het proces vorm was gegeven en de wijze waarop alle partijen in het afgelopen jaar door u hierbij betrokken zijn. Wij gaan ervan uit dat u deze participatie volhoudt en verder ontwikkelt.

De raad van de gemeente Nissewaard kan instemmen met het voorliggende ontwerp-actieplan. Met dit actieplan kunnen we met elkaar blijven investeren in het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Wij wensen u veel succes toe met de verdere uitwerking en realisatie van het actieplan.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Grote ambities, schaarse ambtelijke capaciteit en middelen

Wel merken we op dat, in lijn met de evaluatie, de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. Dit vraagt wat ons betreft om een zorgvuldige afweging waar de MRDH op basis van hun kerntaken, de komende jaren de focus op wil leggen. Waarbij het uitgangspunt blijft dat dit binnen de bestaande middelen en capaciteit zal plaatsvinden.

Reactie algemeen bestuur

De constatering dat de ambities groot zijn ten opzichte van beperkte capaciteit en middelen, wordt herkend. Om de effectiviteit en slagkracht van de MRDH te vergroten, wordt daarom het belang van scherpe keuzes, waarbij de focus blijft liggen op de taken verkeer en vervoer en economisch vestigingsklimaat onderstreept. De MRDH onderschrijft dit. In zowel de Strategische Agenda als de uitvoerende visies op Mobiliteit als Economisch Vestigingsklimaat zijn scherpe keuzes gemaakt of worden voorstellen gedaan op inhoud en rol. Het doel hierbij is zodoende aan te sluiten op de langetermijnvisie van de regio en een bijdrage te leveren aan duurzame groei en ontwikkeling. De gezamenlijke ambitie is om hierbij te acteren binnen de bestaande financiële kaders.

Planvorming en nieuw te ontwikkelen initiatieven Economisch Vestigingsklimaat

De gemeenteraad van Nissewaard benadrukt dat wij er zeer aan hechten dat de planvorming van de MRDH met betrekking tot het economisch vestigingsklimaat het hele MRDH gebied bestrijkt en niet enkel grote iconische projecten, want dat doet onrecht aan de metropolitane gedachte van de MRDH. Daarenboven vragen we aandacht dat nieuw te ontwikkelen initiatieven van de MRDH gevoed moeten worden door de brede wens van de gemeenten.

Reactie algemeen bestuur

De door u omschreven metropolitane gedachte vraagt om een evenwichtige benadering waarin alle gemeenten zich kunnen herkennen. Bij de nadere uitwerking van de op te stellen visie op het Economisch Vestigingsklimaat wordt het (politiek / strategisch) wenselijke economische profiel van de regio beschreven. Tevens wordt in de visie ook nadrukkelijk gekeken naar de ruimtelijke structuur van de regio. Hierdoor worden relaties gelegd tussen de opgaven van de regio en de diverse deelgebieden hierbinnen. We benadrukken aanvullend dat de grote projecten die de afgelopen jaren zijn geïnitieerd, besloten en tot realisatie zijn of worden gebracht, allen een versterkende rol voor de totale regio vervullen. Veel van deze projecten worden ook voor een groot deel gefinancierd via extra middelen van het Rijk.

De inbreng om nieuwe initiatieven te laten voeden door de brede wens van gemeenten, sluit aan bij het uitgangspunt van collectief eigenaarschap. Er wordt bij het opstellen van de visie namelijk gestreefd naar een zorgvuldig en breed gedragen proces, waarin volop ruimte wordt geboden aan ambtelijke en bestuurlijke inbreng. Daarnaast wordt ingezet op versterking van strategische samenwerking, een heldere lange termijn agenda en het opstellen van concrete, meetbare doelen die de impact van de inzet binnen de pijlers zichtbaar maken.

Verzoek tot heroverweging vaste vergadermomenten adviescommissies

Aandachtspunt blijft de raadsbetrokkenheid. De vaste vergadermomenten op de woensdagavond, maakt het voor ons als raadsleden lastig om aanwezig te zijn. Wij verzoeken u om uw standpunt voor een vaste avond in de week nogmaals te heroverwegen.

Reactie algemeen bestuur

Het belang van goede raadsbetrokkenheid wordt volledig onderschreven. De afgelopen jaren zijn diverse initiatieven genomen om de raadsbetrokkenheid via de rol en positie van de adviescommissie te versterken. In zowel de totstandkoming van de Strategische Agenda als nu in de uitwerking naar de Mobiliteitsvisie en de visie op Economisch Vestigingsklimaat is ook ruimte geboden voor raadsbrede interactie. De signalen over de vaste vergadermomenten op de woensdagavond, en de belemmeringen die dit met zich mee kan brengen voor uw raad, worden serieus genomen. Het verzoek om het gekozen vergadermoment te heroverwegen, wordt meegenomen in de verdere afstemming rondom de planning van de vergaderingen in 2026. Een van de voornemens is in elk geval het werken met tweejaarlijkse planning, dus voor 2026 en

2027 waardoor de voorspelbaarheid van vergadermomenten wordt vergroot. Het algemeen bestuur benadrukt dat te allen tijde, in de mate van het mogelijke wordt gestreefd naar een vergaderstructuur die recht doet aan brede betrokkenheid van en toegankelijkheid voor raadsleden uit alle gemeenten. Tegelijkertijd wordt erkend dat het, ondanks inspanningen, niet altijd mogelijk is om een moment te vinden waarop raadsleden uit alle 21 gemeenten beschikbaar zijn. Dat is begrijpelijk. Juist om die reden kunnen per gemeente twee leden én twee plaatsvervangende leden worden benoemd. Op die manier wordt flexibiliteit geboden en hopen we de betrokkenheid vanuit alle gemeenten zoveel mogelijk te waarborgen.

Pijnacker-Nootdorp

Algemeen

Wij ontvingen uw brief van 11 februari 2025 waarin u ons uitnodigt onze zienswijze kenbaar te maken op het actieplan evaluatie MRDH. Allereerst willen wij onze waardering uitspreken voor de manier waarop de evaluatie vanuit de metropoolregio is opgepakt, waarbij plaats was voor lokale gesprekken met raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs. De opbrengst van de regionale werksessies, het bestuurlijke spoor (gesprekken met gemeentes) en de ambtelijke sessies vinden wij terug in het actieplan. Dit draagt direct al bij aan de noodzakelijke versterking van de democratische legitimiteit. We vertrouwen erop dat u deze lijn vasthoudt.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Voornemen MRDH tot doen van voorstellen verduidelijking rol adviescommissies toegejuicht

Het voornemen om vanuit de MRDH voorstellen te doen om de rol van de adviescommissies te verduidelijken juichen we toe. Verder gaan we ervan uit dat de aanvullende aandachtspunten van de adviescommissies, zoals die op 22 januari 2025 naar het algemeen bestuur zijn gestuurd, worden meegenomen en verwerkt bij de nadere uitwerking van het actieplan.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw waardering van de voorstellen ten behoeve van de rolverduidelijking van de adviescommissies. De aandachtspunten die de adviescommissies hebben meegegeven, zijn een-op-een verwerkt in het actieplan en worden inderdaad meegenomen in de nadere uitwerking ervan.

Duidelijke formulering doelstellingen voor het Economisch Vestigingsklimaat en verbinding meetbare resultaten

Ook juichen we het toe dat voor het Economisch Vestigingsklimaat gewerkt wordt aan een visie die moet leiden tot concrete, meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat zichtbaar maken. We zien dit aspect echter niet expliciet terug in de voorgestelde acties. Daarom dringen we erop aan dat de MRDH de doelstellingen voor het Economisch Vestigingsklimaat zo formuleert dat een goed beeld ontstaat van de effectiviteit van het werk van de MRDH voor het economisch vestigingsklimaat. Wij stellen voor aan de doelstellingen duidelijke KPI's of andere meetbare resultaten te verbinden.

Reactie algemeen bestuur

In het actieplan is nadrukkelijk opgenomen dat het vergroten van de zichtbaarheid van de impact van investeringen in het economisch vestigingsklimaat onderdeel is van het proces rond de totstandkoming van de visie op het Economisch Vestigingsklimaat. In de visie en uitwerking hiervan worden concrete, meetbare doelstellingen opgenomen.

Geen steun voor MRDH Support als onderdeel van de MRDH-organisatie, noch voor groei tot 15 fte

Het voorstel om MRDH support structureel deel uit te laten maken van de organisatie van de MRDH en te laten doorgroeien naar maximaal 15 fte steunen wij om drie redenen niet: 1) een dergelijke voorziening zien wij niet als kerntaak van de MRDH; 2) de maatregel zou impact hebben op de toch al schaarse arbeidsmarkt voor gemeenten en 3) de maatregel heeft financiële gevolgen, die wij bezien in het licht van de financiële taakstelling van 6,2 procent. Mede vanwege de structurele korting op het gemeentefonds in 2026 zal de financiële haalbaarheid van de uitwerking van het actieplan veel aandacht moeten krijgen.

Reactie algemeen bestuur

We begrijpen uw zorgen, maar delen uw mening niet. De versterking van MRDH Support zien we – en een groot aantal gemeenten – als een kans om regionale en lokale opgaven te versterken door gemeenten te ondersteunen in voorbereiding en uitwerking van plannen in de taakvelden van MRDH. Juist door lastig in te vullen vacatures bij gemeenten kan MRDH support bijspringen om (tijdelijk) capaciteitsvraagstukken te verlichten tegen reguliere ambtelijke tarieven waarbij aanvullend kennis in de regio beschikbaar blijft. De uitbreiding van MRDH Support is daarmee kostenneutraal omdat de detachering bij gemeenten tegen kostprijs wordt gefactureerd. Voor de beoogde versterking van de MRDH organisatie zal MRDH op basis van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Uitgangspunt daarbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedrage (EV). De financiële taakstelling betrof de inwonersbijdrage van het EV-deel van onze begroting.

Investing in goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling

We zijn het met u eens dat de MRDH met dit actieplan blijft investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie.

Al met al kijken wij positief aan tegen dit actieplan en we gaan er vanuit u hiermee voldoende inzicht te hebben gegeven in onze visie erop.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur dankt u voor uw positieve grondhouding ten aanzien van het actieplan. Het feit dat u het belang onderschrijft van een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling en de inzet op de twee pijlers – bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie, wordt gewaardeerd. Uw uitgesproken steun voor de gekozen koers biedt vertrouwen voor de verdere uitwerking van het actieplan.

Ridderkerk**Algemeen**

Op 11 februari 2025 heeft u de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH. We danken u voor de toezending van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH en waarderen de wijze waarop het proces evaluatie van 10 jaar MRDH het afgelopen jaar vorm heeft gekregen. Wij kunnen met de hoofdlijnen van het voorliggende actieplan instemmen. Wij vertrouwen erop dat wij met deze zienswijze u deelgenoot hebben gemaakt van onze positie en wensen u succes bij de verdere uitwerking.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw instemming op hoofdlijnen en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Prioritering ambities MRDH-organisatie

Tegelijkertijd stellen we, in lijn met de evaluatie, vast dat de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. Wij verzoeken u dan ook om een prioritering aan te brengen in de ambities waarbij de focus gericht blijft op de kerntaken verkeer en vervoer en economie en het realiseren van de urgente maatschappelijke opgaven met een effectieve en wendbare organisatie.

Reactie algemeen bestuur

De constatering dat de ambities groot zijn ten opzichte van beperkte capaciteit en middelen, wordt herkend. Om de effectiviteit en slagkracht van de MRDH te vergroten, wordt daarom het belang van scherpe keuzes, waarbij de focus blijft liggen op de taken verkeer en vervoer en economie, onderstreept. De MRDH onderschrijft dit. In zowel de Strategische Agenda als de uitvoerende visies op Mobiliteit als Economisch Vestigingsklimaat zijn scherpe keuzes gemaakt of worden voorstellen gedaan op inhoud en rol. Aanvullend gelden deze opgaven ook voor onze inliggende gemeenten en belangrijke stakeholders. De noodzakelijke en urgente opgaven in onze regio vragen echter wel om uitvoeringskracht, dat door o.a. arbeidsmarktkrapte en financiële kortingen bij de overheid onder druk staat. Om die reden is afgelopen periode initiatief genomen tot MRDH Support en zal MRDH op basis van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Daarbij wordt gekeken naar de oorspronkelijke afspraken en ingeloste verwachtingen over de omvang van de organisatie in relatie tot de (on-)mogelijkheden van toeleverantie vanuit de gemeenten en in vergelijking met de Vervoerregio Amsterdam. Uitgangspunt daarbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedragen (EV).

Ten aanzien van de door u benoemde urgente maatschappelijke opgaven, is inmiddels het raamwerk Brede Welvaart MRDH opgesteld. De volgende stap in dit proces betreft het maken van een Monitor Brede Welvaart.

Strategische focus en integrale aanpak Economisch Vestigingsklimaat

Uit de evaluatie van het Economisch Vestigingsklimaat blijkt dat de impact beperkt blijft. De adviezen om meer strategische focus aan te brengen en een integrale aanpak van de samenwerking op meerdere thema's (zoals ruimtelijke ordening, energie en recreatie) centraal aan te brengen onderschrijven we. De economische ontwikkeling van de regio hangt nauw samen met andere grote opgaven in onze regio op aanpalende thema's zoals wonen, energie (netcongestie) en natuur- en recreatie. Dat vraagt om zichtbaarheid en samenwerking met andere partijen om de impact te vergroten.

Het versterken van de samenhang tussen economie, bereikbaarheid en leefbaarheid is cruciaal om onze regio economisch robuuster te maken en tegelijkertijd de brede welvaart voor onze inwoners een noodzakelijke impuls te geven. Hierover moet binnen de MRDH het gesprek gevoerd worden om dit verder te concretiseren, passend binnen de kerntaken. Het is voor ons onwenselijk om een hernieuwde structuurdiscussie op te voeren.

Reactie algemeen bestuur

Wij delen uw constatering en delen de onwenselijkheid om opnieuw een structuurdiscussie te voeren. In plaats daarvan geven wij er de voorkeur aan het gesprek o.a. te richten op inhoudelijke versterking en concretisering. Effectieve

samenwerking op de door u benoemde thema's is van belang om de regionale positie te versterken, met de inhoud als uitgangspunt.

Brede welvaart in de integrale aanpak

Onze regio scoort al jaren slecht op de regionale monitor van brede welvaart op een aantal indicatoren die de leefomgeving en gezondheid betreffen. De afgelopen jaren is door de MRDH al ingezet op brede welvaart. Dit perspectief zien wij in het voorliggende actieplan nauwelijks terugkomen. Wij verzoeken u bij de hierboven genoemde integrale aanpak de effecten op de welvaart van onze inwoners uitdrukkelijk mee te nemen in de afwegingen en keuzes.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur herkent het belang van een bredere blik op welvaart. Meer welvaart en welzijn voor onze inwoners. Hoewel dit perspectief nog niet op alle onderdelen expliciet in het actieplan terugkomt, is het wel degelijk een belangrijke onderlegger voor de koers. Recent zijn, met advisering vanuit de adviescommissie, door het algemeen bestuur besluiten genomen over de wijze waarop Brede Welvaart onderdeel van de MRDH-inzet wordt. Vervolgstappen worden concreet opgenomen in de uitwerking van de visie op het Economisch Vestigingsklimaat en de Mobiliteitsvisie. Ook worden de effecten in beeld gebracht in de Monitor Brede Welvaart, waarmee de impact van beleid beter zichtbaar en meetbaar wordt.

Rijswijk

Algemeen

Dank voor toezending van het Ontwerp-Actieplan evaluatie MRDH. Het actieplan vormt het sluitstuk van de evaluatie van de samenwerking en de opmaat voor verbeteringen voor de toekomst.

Complimenten voor het gevolgde proces; de evaluatie is zorgvuldig uitgevoerd met uitgebreide rondes om input op te halen bij verschillende betrokkenen. De adviescommissies, gemeenteraden, bestuurders en ambtenaren zijn in alle fasen van de evaluatie in de gelegenheid gesteld input te leveren op aanpak, proces en inhoud. De input is op een transparante manier verwerkt in een uitgebreid en kritisch evaluatierapport. De conclusies en verbeterpunten die in het rapport worden getrokken, zijn herkenbaar.

Wat nu voorligt voor zienswijze is het Actieplan evaluatie MRDH. De voorgestelde acties voor de doorontwikkeling volgen logisch op het evaluatierapport en sluiten aan op de stappen die direct in gang kunnen worden gezet of worden meegenomen bij de nieuwe visies voor Mobiliteit en Economisch Vestigingsklimaat die op dit moment worden opgesteld.

Vanuit Rijswijk willen we u graag een aantal meegeven die in de verdere uitwerking van het actieplan kunnen worden meegenomen.

De evaluatie en het actieplan bieden volgens ons een goede basis om de samenwerking zoals we die nu met elkaar in de Metropoolregio hebben ingericht met vertrouwen voort te zetten voor de komende jaren.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Insteek evaluatie en actieplan
De evaluatie en ook het actieplan zijn sterk gericht op het interne functioneren en de legitimiteit van de besluitvorming. Dit is belangrijk, maar uiteindelijk niet het primaire doel waarom we samenwerken.
Reactie algemeen bestuur
Wij delen uw opvatting dat het primaire doel van onze samenwerking ligt in het realiseren van concrete resultaten voor de regio op het gebied van bereikbaarheid en een sterk economisch vestigingsklimaat. De focus op interne organisatie en legitimiteit in de evaluatie en het actieplan is bedoeld om de samenwerking duurzaam toekomstbestendig te maken en de effectiviteit en transparantie van besluitvorming te versterken als randvoorwaarde voor het behalen van onze inhoudelijke doelen. Met dit actieplan leggen we dan ook de basis voor een versterkte samenwerking waarin we samen met de 21 gemeenten werken aan de opgaven die ertoe doen voor de inwoners en ondernemers in de regio.
Positionering MRDH ten opzichte van andere metropolitane regio's in Europa
De positionering van de MRDH ten opzichte van andere metropolitane regio's in Europa wordt wel benoemd maar blijft ons inziens onderbelicht. Dat geldt ook voor een visie op hoe we ons verhouden tot andere overheden zoals de provincie, andere regionale samenwerkingsverbanden, het Rijk en de EU.
Reactie algemeen bestuur
In het actieplan is nadrukkelijk opgenomen dat de grotere en bredere inzet met een focus die reikt tot op Europees niveau wordt meegenomen bij de aanpak van de nieuwe visie op het economisch vestigingsklimaat.
Aandacht voor vereenvoudiging stroomstroom
Vanuit de kleinere gemeenten is regelmatig aandacht gevraagd voor het vereenvoudigen van de stroomstroom (duidelijk, vindbaar, tijdig beschikbaar) en voor de daarmee samenhangende werklust voor gemeenten. Dit kan ook door onderlinge taakverdeling tussen gemeenten. We vragen blijvende aandacht voor dit punt de komende jaren.
Reactie algemeen bestuur
Uw oproep wordt gehoord. In het actieplan is opgenomen dat de MRDH voorstellen zal doen hoe de stroomstroom/informatievoorziening verder gestroomlijnd en afgestemd kan worden op de informatiebehoefte van gemeenteraden. Daarbij zal gezocht worden naar een balans tussen enerzijds stroomlijnen en behapbaar houden en anderzijds compleetheid van informatie gelet op de grote belangen die in veel gevallen aan de orde zijn. Het algemeen bestuur nodigt u nadrukkelijk uit om actief mee te denken in hoe deze vereenvoudiging van de stroomstroom gerealiseerd kan worden.
Versterking betrokkenheid inwoners
We ondersteunen de noodzaak om inwonersbetrokkenheid te versterken, maar vooral als dat gericht is op processen en projecten waar inwoners ook direct de gevolgen van merken. De geformuleerde acties tot verbetering van de communicatie tussen vervoerder en reizigers passen goed in dat beeld.
Reactie algemeen bestuur
Het algemeen bestuur dankt u voor deze ondersteuning.
Rotterdam
Algemeen
Op 11 februari heeft u de gemeenteraad uitgenodigd om een zienswijze te geven op het ontwerp actieplan evaluatie MRDH.

We danken u voor de toezending van het ontwerp actieplan evaluatie MRDH en waarderen de wijze waarop het proces van de 10 jaar evaluatie MRDH het afgelopen jaar vorm heeft gekregen. De raad van de gemeente Rotterdam kan instemmen met de hoofdlijnen van het voorliggende actieplan.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Grote ambities, schaarse ambtelijke capaciteit en middelen

Tegelijkertijd stellen we, in lijn met de evaluatie, vast dat de ambities groot zijn en de ambtelijke capaciteit en middelen schaars. We verzoeken u dan ook om een prioritering aan te brengen in de ambities waarbij de focus gericht blijft op de kerntaken verkeer en vervoer en economie en het effectief realiseren van de urgente maatschappelijke opgaven.

Reactie algemeen bestuur

De constatering dat de ambities groot zijn ten opzichte van beperkte capaciteit en middelen, wordt herkend. Om de effectiviteit en slagkracht van de MRDH te vergroten, wordt daarom het belang van scherpe keuzes, waarbij de focus blijft liggen op de taken verkeer en vervoer en economie onderstreept. De MRDH onderschrijft dit. In zowel de Strategische Agenda als de uitvoerende visies op Mobiliteit als Economisch Vestigingsklimaat zijn scherpe keuzes gemaakt of worden voorstellen gedaan op inhoud en rol. Aanvullend gelden deze opgaven ook voor onze inliggende gemeenten en belangrijke stakeholders. De noodzakelijke en urgente opgaven in onze regio vragen echter wel om uitvoeringskracht, dat door o.a. arbeidsmarktkrapte en financiële kortingen bij de overheid onder druk staat. Om die reden is afgelopen periode initiatief genomen tot MRDH Support en zal MRDH op basis van Berenschot voorstellen doen om de werkorganisatie op niveau te brengen. Daarbij waarbij zowel wordt gekeken naar de oorspronkelijke afspraken en ingeloste verwachtingen over de omvang van de organisatie in relatie tot de (on-)mogelijkheden van toeleverantie vanuit de gemeenten en in vergelijking met de Vervoerregio Amsterdam. Uitgangspunt daarbij is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedragen (EV).

Schiedam

Algemeen

U heeft de gemeenteraad van Schiedam uitgenodigd om een zienswijze kenbaar te maken op het actieplan evaluatie MRDH. Uw verzoek is om dit uiterlijk 7 april 2025 te doen. Door de vergadercyclus van de gemeenteraad is de door u gestelde termijn voor het kenbaar maken van onze zienswijze niet haalbaar. Daarom heeft het college van B&W in de vergadering op 4 maart 2025 besloten om het voorstel aan de gemeenteraad, inzake de zienswijze, reeds middels deze brief aan u kenbaar te maken. Om te komen tot het actieplan heeft u een zorgvuldig proces doorlopen, met onder andere de gemeenteraden en de adviescommissies, waarin alle mogelijkheid tot het leveren van input is geboden. De adviescommissies hebben hiervoor ook hun waardering uitgesproken.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw waardering en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Ondanks het zorgvuldige proces dat u heeft doorlopen hebben wij aan de gemeenteraad voorgesteld om toch een zienswijze in te brengen. Dit betreft onze zorgen over het ontbreken van een financiële paragraaf bij het actieplan. Daarom wil de gemeenteraad als zienswijze nogmaals de Kaderbrief begroting 2026 bij u onder de aandacht brengen. In deze kaderbrief hebben de regiogemeenten aan de MRDH, naast een indexering, ook een taakstelling opgelegd.

Daarnaast moeten nieuw beleid en nieuwe activiteiten, afzonderlijk zichtbaar worden gemaakt en aan de gemeenten, met daarbij een dekkingsvoorstel, ter besluitvorming worden voorgelegd. Wij gaan ervan uit dat het actieplan, alsmede eventuele nieuw beleid of nieuwe activiteiten die hieruit voortvloeien, gerealiseerd wordt binnen deze kaders.

Reactie algemeen bestuur

De financiële taakstelling betrof de inwonersbijdrage van het EV-deel van onze begroting en deze is als zodanig verwerkt in de begroting 2026. Het Va-deel van de begroting wordt volledig door het Rijk gefinancierd. Reeds de afgelopen jaren heeft MRDH proactief invulling aan deze lokale opgaven gegeven door de gemeentelijke bijdrage beperkt te indexeren. In 2026 omarmen we een per saldo negatieve indexering.

Veel activiteiten uit het actieplan worden ondergebracht in de totstandkoming van de Mobiliteitsvisie en de visie op het Economisch Vestigingsklimaat. Voor beide visietrajecten is een budget vrijgemaakt. Overige activiteiten uit het actieplan worden gerealiseerd binnen bestaande budgetten.

Vlaardingen

Algemeen

In uw aanbiedingsbrief van 11 februari 2025 nodigt u ons uit om onze zienswijze kenbaar te maken op het (concept) Actieplan evaluatie MRDH. Wij komen graag aan uw verzoek tegemoet. De definitieve vaststelling door uw bestuur is voorzien - na bespreking in de adviescommissies op 4 juni - op 11 juli 2025, tegelijk met de vaststelling van uw Begroting 2026. Daarmee kan het actieplan tevens gezien worden als een kadernota ten behoeve van de (meerjaren)begroting van de MRDH.

Het actieplan is opgebouwd uit vijf actielijnen:

1. Versterking ambtelijke organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Weliswaar kan de volgorde daarvan toevallig tot stand zijn gekomen, wij geven onze reactie op de voorstellen in de volgorde van prioritering door de gemeente Vlaardingen. Daarbij is leidend dat de (kern)inhoud van de MRDH-samenwerking voorop staat. Op het gebied van (inwoners)participatie is een belangrijke stap te zetten. De democratische legitimering en raadsbetrokkenheid zien wij primair als een lokaal vraagstuk (en dus ook met grote verscheidenheid in onze regio). Hoe dit alles tot stand komt is niet per se het minst belangrijk, maar wel een van de inhoudelijke prioritering afgeleid, dienend vraagstuk.

In het Actieplan is onzes inziens terecht geen voorstel opgenomen om de, onlangs nog gewijzigde, gemeenschappelijke regeling aan te passen. Bestuurlijke verbeteringen zijn goed mogelijk binnen het bestaande juridisch kader. Wij hopen dat onze opmerkingen en suggesties een bijdrage leveren aan een Actieplan dat net wat meer in balans is en meer aansluiting behoudt bij de kernopdrachten die de MRDH zich in 2014 heeft gesteld. De keuze voor meer strategische, regionale programmaontwikkeling ondersteunen we van harte. Maar de organisatie van de professionele ondersteuning daarvan vraagt geen grotere werkorganisatie, wel een effectiever gebruik van gemeentelijke expertise en een andere invulling van die ondersteuning. En daartoe zullen wat ons betreft geen extra gemeente financiële bijdragen geleverd worden. De uitwerking van het Actieplan zal uiteindelijk een logische vertaling krijgen in een nieuwe Strategische Agenda 2027-2030. Wij zien daar naar uit.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat

Op het gebied van EV is de meeste verbetering gewenst. We herkennen de behoefte aan een structurele investering in strategievorming, lobby en het regionale economische netwerk, zowel binnen als buiten de MRDH. Daarbij merken we op dat u in deze actielijn niet aansluit op de suggestie vanuit de evaluatiereflecties om bij de keuze voor een integrale aanpak de thematisch verbreding naar ruimtelijke ontwikkeling en recreatie in perspectief te nemen. Een terechte inperking, naar ons inzicht. Een betere verbinding met het bedrijfsleven en een focus op één of twee grote regionale projecten in plaats van meerdere lokale projecten kunnen helpen om de economische profilering en zichtbaarheid te vergroten. Ook het beter gebruik van de aanwezige expertise binnen gemeenten is een welkom doel. Concreet wordt voorgesteld om op basis van de te ontwikkelen visie EV in te zetten op vergroten van lobbykracht, capaciteit en middelen. Het ondersteunen van gemeenten met middelen en menskracht om hardnekkige problemen op bedrijventerreinen aan te pakken en kansen te verzilveren, valt daar ook onder.

In de voorgestelde aanpak lezen wij een pleidooi voor meer inkomsten. Ons is niet duidelijk hoe deze ambitie zich verhoudt met de status quo principes zoals benoemd bij de organisatieontwikkeling aan het einde van onze reactie.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur dankt u voor uw steun aangaande betreffende actiepunten. Met de visie op Economisch Vestigingsklimaat komt de MRDH – in afstemming en samenspraak met de 21 gemeenten en stakeholders – tot voorstellen over de focus, afbakening en rol van MRDH. Het vergroten van impact om de regionale opgaven te beantwoorden is daarbij nadrukkelijk uitgangspunt. Na het zomerreces wordt beoogd deze visie, samen met de Mobiliteitsvisie in procedure te brengen. De integraliteit tussen de beide beleidsvelden wordt inhoudelijk en procesmatig versterkt. Aanvullend worden voorstellen gedaan op de bekostiging van de taken en organisatie van Economisch Vestigingsklimaat die recht doen aan de inhoudelijke opgaven, reflecties vanuit Berenschot, de zorgen van gemeenten over hun financiële perspectieven én het belang van meerjarige continuïteit.

Door deze inzet ontstaan bijvoorbeeld kansen voor het aantrekken van Europese subsidies. Verhoging van de gemeentelijke bijdrage is niet aan de orde. Zie hiertoe ook onze reflectie hierboven.

Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
Deze tweede kerntaak is voor Vlaardingen van groot belang. De Hoekse Lijn is een sociale en economische levensader met regionale betekenis. Door een verbreding van de samenwerking met diverse partijen, zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, kunnen de ambities in de Mobiliteitsvisie waargemaakt worden. We ondersteunen het uitgangspunt dat de inspanningen beter gericht moeten worden op de onderwerpen met de grootste impact, om samen te kunnen bouwen aan een efficiënter en toegankelijker vervoerssysteem. Verkeersveiligheid en duurzaamheid zijn daarbij thema's die bij uitstek om een sterkere regionale aanpak vragen.
Reactie algemeen bestuur
Het algemeen bestuur dankt u voor uw steun aangaande betreffend actiepunten.
Participatie en inwonersbetrokkenheid
Wij zijn van mening dat de basis voor (goede) inwonersbetrokkenheid in beginsel bij onszelf, gemeenten, ligt. Wij zien ook een groeiende behoefte om daarnaast een brug te slaan tussen lokale betrokkenheid en regionale planontwikkeling. Wij zien daarom uit naar wat de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie bij de Mobiliteitsvisie u en ons leert voor de mogelijkheden om de participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten vorm te geven. Of daarbij de adviescommissies ook een rol kunnen spelen, is voor ons een vraagstuk van nadere afweging.
Reactie algemeen bestuur
Het algemeen bestuur onderschrijft uw inbreng en zal zorgen voor een passende terugkoppeling en toepassing van de nieuwe inzichten.
Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
De gemeente Vlaardingen kent de wisselende betrokkenheid uit eigen ervaring. Recentelijk is onze klankbordgroep nieuw leven ingeblazen, waarbij zowel de democratische legitimering als de betrokkenheid van onze raadsleden is versterkt. Het vergroten van betrokkenheid van raadsleden, partners en participanten blijft niettemin een punt van gemeenschappelijke aandacht. Daarom verbaast ons de voorgestelde actie om, bij maatwerk (op nadrukkelijk verzoek burgemeester), ruimte te bieden voor inzet van steunraadsleden. Er staat zelfs al het voornemen in om dit op te nemen in het Reglement van orde van de adviescommissies. Hoewel we de 'voetnoot' van de MRDH-werkorganisatie – "merkt op dat de keuze in uitzonderlijke gevallen ruimte te bieden voor steunraadsleden zich per se logisch verhoudt tot het vraagstuk van democratische legitimiteit" > hier ontbreekt het woordje 'niet' veronderstellen we – onderschrijven, vinden wij dit niet thuishoren in een actieplan.
Reactie algemeen bestuur
Het algemeen bestuur complimenteert u voor de structurele aandacht voor regionale samenwerking binnen uw klankbordgroep en de ruimte die hiermee is gecreëerd voor inhoudelijke reflectie en betrokkenheid van de raad. Wij begrijpen uw verbazing dat het – bij wijze van uitzondering – toelaten van steunraadsleden tot de adviescommissies mogelijk kan worden opgevat als een ongepaste mogelijkheid, die afbreuk zou doen aan het belang van democratische legitimiteit. Reeds voorafgaand aan de evaluatie liepen de opvattingen over dit onderwerp sterk uiteen. Bij het opstellen van het actieplan is getracht om voorstellen te doen die zoveel mogelijk herkenbaar en werkbaar zijn voor alle 21 deelnemende gemeenten. Dit heeft op onderdelen geleid tot compromissen. De doorlopen zienswijzeprocedure biedt de gelegenheid om te toetsen hoe de voorstellen zijn ontvangen en om de verschillende overwegingen en belangen zorgvuldig in beeld te

brenge. MRDH zal de komende periode voorstellen doen, waarna een definitieve afweging gemaakt kan worden door het algemeen bestuur.

Versterking ambtelijke organisatie MRDH

In het actieplan wordt gesteld dat voor de beide kernpijlers geldt dat een versterking van de eigen organisatie voorwaardelijk is om invulling te kunnen geven aan de grote opgaven. Dat er meer (en duurdere) strategische ondersteuning nodig is begrijpen en ondersteunen we. Zeker de mogelijkheid om daarmee – al dan niet via doorgroei van ‘MRDH Support’ – gemeenten ook professioneel te kunnen bijstaan in uitvoeringskracht spreekt ons aan. Dat gaat ten koste van andere, meer uitvoerende capaciteit. Het is ons niet duidelijk welke uitvoerende werkzaamheden daarmee onder druk komen te staan. U stelt dat slim prioriteren gewenst is om middelen effectiever in te zetten. Wij vullen daarop aan dat de middelen ook efficiënter moeten worden ingezet. In de voorgestelde aanpak wordt voorwaardelijk gesteld dat ‘de toekomstige voorstellen niet de belasting van project- of programmamiddelen en de (EV-)bijdragen van gemeenten negatief mogen belasten’. Onze interpretatie van deze formulering is dat bestaande reserveringen intact blijven en dat de inwonersbijdrage niet stijgt.

Reactie algemeen bestuur

De doorgroei van MRDH-organisatie gaat niet ten koste van andere, meer uitvoerende capaciteit. We buigen budgetten van externe inhuur en advieskosten om naar vaste formatie. Bijkomend effect is dat kennis en ervaring binnen de organisatie worden behouden. Uw interpretatie dat bestaande reserveringen intact blijven en dat de inwonersbijdrage als gevolg van de versterking van de ambtelijke organisatie niet stijgt is juist.

Voorne aan Zee

Geen zienswijze ingediend.

Wassenaar

Algemeen

Met uw brief d.d. 11 februari 2025 nodigt het algemeen bestuur ons uit om onze zienswijze naar voren te brengen over het ontwerp Actieplan Evaluatie GR MRDH. Hierbij ontvangt u onze zienswijze.

Wassenaar vervult als zelfbewuste, internationale en groene kustgemeente een belangrijke rol in de metropoolregio. Wassenaar biedt recreatiemogelijkheden op vaarten, landgoederen en buitenplaatsen en is de groene achtertuin in de Randstad. Ook wordt door Dunea de groene ruimte in Wassenaar gebruikt als productielocatie van drinkwater voor circa 1.3 miljoen mensen. Verder huisvest Wassenaar ruim 40 residenties van ambassadeurs en een ambassade en er is een ruim aanbod aan internationaal onderwijs en sportverenigingen.

Op basis van voorgaande vraagt Wassenaar aandacht voor:

- grensoverschrijdende samenwerking buiten de metropoolregio;
- bevorderen van duurzame economische ontwikkeling;
- behoud van de groene omgeving;
- de spreiding van bezoekers op recreatiegebieden;
- ontwikkelen van duurzame mobiliteit

- goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer.

Hierin is een constructieve samenwerking tussen de 21 gemeenten binnen de Gemeenschappelijke Regeling MRDH van groot belang.

De gemeente Wassenaar kan instemmen met de uitvoering van het voorgelegde ontwerp-actieplan. De hoofdconclusies van het onderzoek hebben een positieve toon, waarmee de bestaans – en meerwaarde van de GR MRDH wordt bevestigd.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Ontwikkeling organisatie MRDH

De versterking van de eigen MRDH-organisatie is een waardevol punt om de ambities binnen de GR MRDH waar te kunnen maken. Verdere ontwikkeling van de MRDH-organisatie (zoals MRDH-Support) kan gemeente Wassenaar en de overige MRDH-gemeenten ten goede komen en daarmee de gezamenlijke doelstellingen uit de Strategische Agenda MRDH. Tevens kan dit gunstig zijn voor de inzet op de eerdergenoemde Wassenaarse aandachtspunten binnen de regio.

Met toekomstige financiële ontwikkelingen bij gemeenten in gedachten willen wij echter benadrukken dat de versterking van de MRDH-organisatie op zo'n wijze moet worden ingevuld, dat dit geen negatieve invloed heeft op de gemeentelijke bijdrage aan het Economisch Vestigingsklimaat en de ombuigingstaakstelling van 6,2% in 2026 gehandhaafd blijft.

Reactie algemeen bestuur

De positieve houding t.o.v. de voorstellen voor versterking van de ambtelijke organisatie worden gewaardeerd. Uw oproep om de organisatieontwikkeling dusdanig in te richten dat deze geen negatieve invloed heeft op de gemeentelijke bijdrage aan het Economisch Vestigingsklimaat en de ombuigingstaakstelling van 6,2% in 2026 gehandhaafd blijft, sluit aan bij de gezamenlijke ambitie om de uitvoeringskracht van de MRDH te versterken binnen de bestaande financiële kaders. Het belang van scherpe keuzes wordt hiermee onderstreept. De MRDH onderschrijft dit.

Samenwerking bij de Vervoersautoriteit

Wij onderschrijven de meerwaarde van de samenwerking op het gebied van verkeer en vervoer op regionaal vlak. De Mobiliteitsvisie is van belang om samen met de overige MRDH-gemeenten en andere relevante belanghebbenden te komen tot toekomstbestendige mobiliteit. De Mobiliteitsvisie biedt kansen om te focussen op fietsveiligheid, het openbaar vervoer en de verbinding met de andere belanghebbenden, zoals de Haagse en Leidsche regio. Wassenaar vormt de noordelijke grens met de Leidsche regio en de Duin– en Bollenstreek en heeft een essentiële rol in grensoverschrijdende thema's zoals verkeer en vervoer. De Wassenaarse invalshoek is van belang om te komen tot toekomstbestendige mobiliteit. Gelet op de druk op de ambtelijke capaciteit, ziet de gemeente Wassenaar graag terug hoe de uitvoering zal worden gegeven aan de prioritering bij de Vervoersautoriteit.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur erkent de bijzondere kwaliteiten van de omgeving van Wassenaar, evenals de diversiteit van andere gebieden binnen de regio. In het beleid wordt gestreefd naar maatwerk, zodat de eigenheid van elk gebied tot zijn recht komt en behouden blijft.

Het proces rondom de Mobiliteitsvisie biedt de mogelijkheid om gericht(er) prioriteiten te stellen binnen de activiteiten van de pijler Vervoersautoriteit. Bij de verdere uitwerking van de visie zal aandacht worden besteed aan het formuleren van nieuwe doelstellingen voor de komende jaren.

Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat

Gemeente Wassenaar kan zich vinden in de wijziging van de koers bij het Economisch Vestigingsklimaat. De aankomende Economische Visie vanuit de MRDH en de verschuiving van de focus naar een meer strategische samenwerking van de MRDH zal leiden tot een meer effectieve en efficiënte samenwerking. Met deze wijziging zullen de kleinere gemeenten, zoals Wassenaar, beter gebruik kunnen maken van de samenwerking van de MRDH. De nieuwe visie vanuit de MRDH wordt toegejuicht, maar daarbij vragen wij aandacht voor het lokale MKB en dat noodzakelijkerwijs ook wordt meegedacht over het creëren van ruimte voor lokale bedrijvigheid, naast het aantrekken van bedrijvigheid van buitenaf.

Verder werkt Wassenaar momenteel aan haar eigen Economische Visie en zijn wij blij met de geboden samenwerking vanuit MRDH-Support. De gemeente Wassenaar kijkt uit naar de concrete en meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het Economisch Vestigingsklimaat zichtbaar zullen maken.

Reactie algemeen bestuur

De positieve houdingen t.o.v. de voorstellen voor de nieuw te bevesten koers binnen het economisch vestigingsklimaat en de inzet van MRDH Support bij het opstellen van uw eigen Economische Visie worden op prijs gesteld. In het proces om te komen tot een Economische Visie wordt een top georganiseerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en medeoverheden om samen te verkennen hoe we met elkaar het economisch vestigingsklimaat kunnen versterken. Deze top vormt het startpunt voor een hernieuwde impuls in het opbouwen en onderhouden van een sterk regionaal netwerk. Wij zullen hierbij aandacht houden dat het lokale MKB voldoende vertegenwoordigd is.

Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De voorgestelde acties worden gezien als een waardevolle verbetering voor de democratische legitimiteit en de raadsbetrokkenheid. De Wassenaarse gemeenteraad zal er baat bij hebben als de MRDH de informatievoorziening beter kan stroomlijnen en afstemmen naar de behoefte. Het versterken van de rol van de adviescommissies wordt aangemoedigd. In onze raadscommissie Bestuur & Middelen wordt standaard het agendapunt 'Regionale samenwerking en gemeenschappelijke regelingen in het bijzonder' behandeld. De verdere versterking van de interne afstemming zal worden opgepakt door de ambtelijke organisatie en in samenwerking met de MRDH.

Reactie algemeen bestuur

Het algemeen bestuur dankt u voor uw positieve houding t.o.v. de voorstellen ter vergroting van de democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid. De structurele aandacht binnen de raadscommissie voor regionale samenwerking wordt gecompliceerd daar hiermee ruimte wordt gecreëerd voor inhoudelijke reflectie en betrokkenheid van de raad. Ook de actieve benadering ten behoeve van de versterking van de interne afstemming en wisselwerking met de MRDH sluit aan bij het gedachtegoed van onze gemeenschappelijke regeling en draagt bij aan een betere verbinding tussen lokaal en regionaal beleid.

Participatie en inwonersbetrokkenheid

Het betrekken van de inwoners is van belang om een algeheel beeld te krijgen van de diversiteit in de regio. Ook kunnen verbeterde participatietrajecten en het betrekken van de inwoners ervoor zorgen dat de visies/plannen van de MRDH breder

worden gedragen in de gemeente. Het inzetten op participatie en inwonersbetrokkenheid wordt dan ook ondersteund door gemeente Wassenaar.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw steun.

Westland

Algemeen

De gemeenteraad van Westland is op 11 april 2025 per brief uitgenodigd zijn zienswijze te geven op het actieplan evaluatie MRDH. Hierbij doen wij u namens de gemeenteraad van Westland onze reactie toekomen.

Ten eerste onze waardering voor het proces dat is gevolgd in het tot stand komen van het actieplan. De raad is goed in de gelegenheid gesteld om zijn reactie kenbaar te maken. Met name via de adviescommissies hebben zij inbreng kunnen leveren.

Ten tweede is het van belang dat beide adviescommissies van de MRDH, de adviescommissie Economisch Vestigingsklimaat en adviescommissie Vervoersautoriteit, positief hebben geadviseerd over het actieplan evaluatie MRDH. De opmerkingen die de adviescommissies hebben gemaakt zijn verwerkt in de nu voorgelegde versie.

Ten derde merken wij op dat de punten uit het actieplan stroken met het beleid van de gemeente Westland.

Bovenstaande overwegingen brengen ons ertoe te besluiten geen zienswijze in te brengen. Wij wensen u succes met de uitvoering van het actieplan en gaan ervanuit dat u ons hiervan op de hoogte houdt.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan. Uiteraard zullen wij u gedurende dit proces op passende wijze en via de gebruikelijke communicatielijnen op de hoogte houden.

Zoetermeer

Algemeen

Met uw brief van 11 februari 2025 nodigt u onze raad uit om een zienswijze in te dienen op het ontwerp actieplan evaluatie van de gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH). Van die mogelijkheid maken we middels deze zienswijzebrief graag gebruik.

Wij danken MRDH voor het goede werk van de afgelopen 10 jaar, voor het evaluatierapport over deze periode en het ontwerp actieplan. De evaluatie is zorgvuldig uitgevoerd, waarbij uitgebreid input is opgehaald van verschillende betrokkenen. Berenschot heeft deze input op een transparante manier verwerkt en een gedegen en kritisch evaluatierapport opgesteld. De conclusies en verbeterpunten in het rapport zijn herkenbaar en duidelijk. Tijdens alle fasen van de evaluatie heeft Berenschot adviescommissies, raden en bestuurders betrokken en hen de gelegenheid gegeven om input te leveren. Dit geldt ook voor het proces rondom de totstandkoming van het actieplan.

De voorgestelde acties voor de doorontwikkeling in het ontwerp actieplan zijn duidelijk en logisch. Ze sluiten aan bij de evaluatie.

Samengevat zien we in het voorliggende ontwerp actieplan een integrale en afgewogen basis voor de verdere doorontwikkeling van de metropoolregio. Vanuit Zoetermeer bouwen we graag samen met u verder aan het bestendigen van de waardevolle regionale samenwerking. Wij danken u voor de geboden gelegenheid om een zienswijze in te dienen en wachten uw reactie op onze zienswijze af.

Reactie algemeen bestuur

Wij danken u voor uw zienswijze en werken graag met u en de andere gemeenten verder samen aan de uitwerking van het actieplan.

Inhoudelijke opmerkingen

Ontwikkeling organisatie MRDH

Bij de ontwikkeling van de MRDH-organisatie willen we aandacht voor het vereenvoudigen van de stroom van stukken en procedures in duidelijkheid, vindbaarheid en tijdigheid. Dit willen we terugzien in een verminderde werklast van gemeenten. Stukken voor vergaderingen komen echter regelmatig te laat, waardoor in de voorbereiding van zorgvuldige besluitvorming knelpunten ontstaan. We zien verbeterpunten voor zowel de leesbaarheid van de stukken en de hoeveelheid. Het vraagt veel van ambtelijke en bestuurlijke capaciteit om de inhoud van de relevantie van de stukken te beoordelen. Hierbij zien we verbeteringen voor de opleggers en de stukken zelf. We zien graag een projectmatige aanpak terug om hier samen met de gemeenten in op te trekken. Dit mag worden toegevoegd als actiepunt bij 'ontwikkeling organisatie MRDH'.

Reactie algemeen bestuur

Uw oproep om de stroom van stukken en bijbehorende procedures te vereenvoudigen en te verbeteren in termen van duidelijkheid, vindbaarheid en tijdigheid wordt herkend. Het algemeen bestuur hecht evenzo belang aan een efficiënte, toegankelijke en tijdige informatievoorziening voor zowel de bestuurlijke als ambtelijke voorbereiding van vergaderingen. In het actieplan staat opgenomen dat MRDH voorstellen zal doen hoe de stroom van stukken en informatievoorziening voor de gemeenteraden verder te stroomlijnen en afstemmen. Hieraan zal worden toegevoegd dat ook de procedures van de overige vergadergremia van de MRDH onder de loep worden genomen. Bij de nadere uitwerking hiervan worden gemeenten uiteraard uitgenodigd om mee te denken over een passende werkvorm.

MRDH onderzoekt bovendien hoe met inzet van hedendaagse technologie er op dit onderwerp efficiënter kan worden ingezet – voor zowel de gemeenten als de MRDH-organisatie zelf. Een verminderde werklast is immers in ieders belang en draagt bij aan een betere benutting van de (beperkte) capaciteit bij zowel MRDH als de gemeenten.

Europese representatie

Tevens zien we graag dat er binnen de metropoolregio capaciteit wordt vrijgemaakt voor Europese representatie. Er zijn diverse Europese ontwikkelingen relevant voor Europese steden zowel op economie als vervoer en het is wat ons betreft logisch om kennis beschikbaar te stellen voor de 21 gemeenten op dat vlak en ook namens de MRDH deel te nemen aan representatie in Europese gremia.

Reactie algemeen bestuur

De relevantie van Europese ontwikkelingen voor de pijlers economisch vestigingsklimaat en mobiliteit neemt toe. In zowel de Mobiliteitsvisie als de visie op Economisch Vestigingsklimaat zullen voorstellen worden gedaan voor versterking van positionering van de MRDH, waaronder in Europa, vanuit inhoudelijk en financieel perspectief en belang.

Uitbreiding samenwerking kennisinstellingen

Bij meerdere acties worden kennisinstellingen genoemd. We adviseren hierin niet alleen universiteiten, maar ook hbo – en mbo-instellingen te betrekken.

Reactie algemeen bestuur

Uw advies wordt ter harte genomen. De kracht van de regio ligt mede in de diversiteit van het onderwijslandschap. Het betrekken van een verscheidenheid aan kennisinstellingen draagt bij aan een meer inclusieve en praktische benadering van de opgaven en sluit aan bij de verschillende niveaus van kennis en vaardigheden die in de regio nodig zijn. Bij de verdere uitwerking van de acties zal daarom, zoals u van de MRDH gewend bent, voldoende aandacht besteed worden aan de brede vertegenwoordiging van kennispartners.

Financiën

Er ontbreekt een financiële paragraaf. De uitvoering van het actieplan en de uitbreiding van de formatie van de MRDH moeten zonder consequenties voor de bijdrage van de deelnemende gemeenten uitgevoerd worden. We vragen de MRDH aan te geven hoe ze dit binnen de begroting willen doen.

Reactie algemeen bestuur

Veel activiteiten uit het actieplan worden ondergebracht in de totstandkoming van de Mobiliteitsvisie en de visie op het Economisch Vestigingsklimaat. Voor beide visietrajecten is een budget vrij gemaakt. Uitgangspunt bij het op niveau brengen van de MRDH-organisatie is dat deze beweging niet leidt tot beperking van programma- en projectbudgetten en/of verzwaring van de gemeentelijke bedrage (EV).

Overige activiteiten uit het actieplan worden gerealiseerd binnen bestaande budgetten. De indexering en taakstelling voor de begroting 2026 zijn volledig verwerkt in de begroting 2026.

Uitwerken ondernemersparticipatie

Het is wenselijk om naast inwonersparticipatie ook ondernemersparticipatie uit te werken met deelnemende gemeenten.

Reactie algemeen bestuur

Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie van de Mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan, zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten – aangevuld met welke partij die participatie vormgeeft, de MRDH of de gemeenten. Hierbij hebben ook de adviescommissies een rol. Uw reflectie hierbij ook ondernemers te betrekken nemen we ter harte.

In dit kader wordt ook gezien hoe de betreffende participatieprocessen gezamenlijk met de deelnemende gemeenten kunnen worden vormgegeven.

¹ Zienswijze zoals Delft die inbracht bij het concept-ontwerp wijziging Gemeenschappelijke Regeling MRDH i.v.m. de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (zienswijze najaar 2023)

Actieplan

Evaluatie Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Samenvatting

De 21 gemeenten in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag werken 10 jaar samen aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Zoals bij de start van de samenwerking is afgesproken, is de toegevoegde waarde van de MRDH-samenwerking geëvalueerd en bespreken we verbetermogelijkheden.

Begin 2024 is aan Berenschot gevraagd een onafhankelijk feitenonderzoek te doen. De hoofdconclusies van dit onderzoek zijn:

- **Positieve waarde samenwerking MRDH:** Het Berenschot-onderzoek bevestigt de bestaanswaarde en meerwaarde van de samenwerking binnen de MRDH, vooral binnen Verkeer & Vervoer en Economisch Vestigingsklimaat. In een roerige tijd zijn veel resultaten behaald. Een aantal doelen is niet gehaald door te hoge ambities, afhankelijkheden van andere partijen en de impact van de coronacrisis. Al met al is er bestaanswaarde en meerwaarde voor de MRDH en dus voldoende reden om de regionale samenwerking voort te zetten.
- **Resultaten op Verkeer en Vervoer:** Significante prestaties zijn behaald, zoals verbeteringen in het netwerk (E-lijn, Hoekse Lijn) en betrokkenheid in belangrijke projecten (MIRT-investeringen in de spoorlijn Leiden-Dordrecht). De samenwerking wordt van grote waarde geacht, waarbij in het bijzonder waardering uit wordt gesproken over de wijze waarop de MRDH de leiding nam in de woelige Coronaperiode, al werden sommige doelen als te ambitieus gezien.
- **Economisch vestigingsklimaat en strategie:** Er zijn resultaten geboekt voor de economische vernieuwing, maar de impact blijft beperkt door een gebrek aan gedeelde visie en de focus op operationele, kleinere projecten. Met een nieuwe Strategische Agenda, de vernieuwde bijdrageregeling en de start van een proces voor een gezamenlijke visie op het economisch vestigingsklimaat zijn bestuurlijk gedragen stappen gezet voor versterking van de samenwerking en vergroting van de impact.
- **Legitimiteit en organisatie:** Formeel is de samenwerking binnen MRDH sterk gelegitimeerd, maar de ervaren legitimiteit en betrokkenheid blijven aandachtspunten. De organisatie functioneert goed en levert kwaliteit, maar uitdagingen in balans tussen ambities en beschikbare capaciteit en middelen blijven aandachtspunten.

De onderzoeksresultaten en de reflecties van Berenschot zijn gebruikt voor regionale en lokale gesprekken met de raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs. De inbreng uit die gesprekken is gebruikt om dit ontwerp-actieplan voor de doorontwikkeling van de MRDH op te stellen. Het actieplan is uitgewerkt via vijf actielijnen:

1. Versterking ambtelijke organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Met dit actieplan blijft de MRDH investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Begin 2025 biedt het MRDH-

bestuur dit actieplan ter zienswijze aan de raden van de 21 deelnemende gemeenten aan. Daarna besluit het MRDH bestuur definitief over het actieplan en wordt gestart met het uitvoeren van de actielijnen.

1. Inleiding

De afgelopen 10 jaar heeft de MRDH zich ontwikkeld naar een stabiele speler in de netwerken op het gebied van verkeer en vervoer en economisch vestigingsklimaat. Waar de eerste vijf jaar in het teken stonden van de opbouw van de samenwerking en de bijbehorende werkorganisatie, zijn de afgelopen jaren belangrijke resultaten behaald. Met aanbevelingen uit twee interne tussenevaluaties en onderzoeken van de rekenkamers van de gemeenten Rotterdam en Den Haag is de afgelopen jaren ingezet op verbeteringen in de inhoudelijke koers en de daarbij behorende samenwerking:

- Inzet op inhoud (een nieuwe Strategische Agenda met een uitnodigend en verbindend proces en nieuwe visies op het gebied van de twee pijlers van de MRDH);
- Inzet op bestuurlijke samenwerking (versterking van de positie en betrokkenheid van de raden);
- Inzet op nieuwe thema's zoals brede welvaart. Deze thema's zijn de afgelopen periode, in nauwe samenspraak met de gemeenten, door de MRDH opgepakt;
- Inzet op vergroten van de uitvoeringskracht. Met de inzet van MRDH support als flexpool helpt de MRDH gemeenten bij de uitvoering van projecten die bijdragen aan de Strategische Agenda.

Die inzet rendeert soms nog niet maximaal en dat geeft ruimte voor verbetering.

In november 2023 is de evaluatie van de Gemeenschappelijke Regeling van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag gestart. Berenschot heeft een op feiten gebaseerd onderzoek uitgevoerd met als doel inzichtelijk te maken of de doelen die we met elkaar in 2014 hebben gesteld zijn behaald. En ook hoe de samenwerking binnen de Gemeenschappelijke Regeling zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

Het onderzoek van Berenschot vormde een goede basis voor regionale en lokale gesprekken met de raadsleden, wethouders, burgemeesters en ambtelijk adviseurs over de verdere ontwikkeling van samenwerking binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag.

Op basis van dit onderzoek en de gesprekken die zijn gevoerd is het voorliggende actieplan 'Evaluatie GR MRDH' opgesteld. Een actieplan dat, in aanvulling op eerder uitgevoerde evaluaties, een antwoord geeft op de vragen waar de MRDH voor aan de lat staat als het gaat om regionale samenwerking.

2. Samenwerking binnen de MRDH heeft meerwaarde

Het onderzoek van Berenschot laat zien dat de samenwerking binnen de MRDH bestaanswaarde en meerwaarde heeft, zowel op Verkeer en Vervoer als op Economisch Vestigingsklimaat. In tien jaar tijd zijn vanuit collectieve kracht van de 21 gemeenten volop activiteiten ontplooid en zijn binnen de beide pijlers veel resultaten geboekt. Het onderzoek geeft dan ook een positief antwoord op de vraag of er voldoende redenen zijn om de samenwerking binnen de MRDH te continueren.

Niet alle doelstellingen zoals die in 2014 zijn benoemd zijn behaald, met uiteenlopende verklaringen. Zo waren sommige doelstellingen dusdanig ambitieus geformuleerd dat ze nooit haalbaar bleken, niet solitair vanuit alleen MRDH bereikt konden worden, dan wel te

grote afhankelijkheden kenden. Tenslotte heeft Corona veel impact gehad op de realiseerbaarheid van de doelstellingen.

Aanvullend op de hoofdlijn trekt Berenschot de volgende conclusies:

- Verkeer en vervoer: Er is op dit beleidsterrein veel gepresteerd binnen een woelige context. Grote versterkingen in het netwerk zoals de E-lijn en de Hoekse Lijn worden gewaardeerd, net als de prominente rol van MRDH in de MIRT-investeringen zoals de Oude Lijn, de Oeververbinding Rotterdam en de CID-Binckhorst. Ook in de gebiedsuitwerkingen Westland en Voorne-Putten heeft de MRDH een belangrijke, trekkende rol gespeeld. De rol van de MRDH tijdens de Coronaperiode wordt gewaardeerd en is van belang geweest. De MRDH heeft daarnaast een bijdrage geleverd aan een samenhangend verkeer en vervoersnetwerk, de samenwerking wordt zeer gewaardeerd. Het zicht van gemeenten op het dagelijks werk dat binnen deze pijler wordt verricht is beperkter. Berenschot constateert dat sommige ambities soms te groot zijn gebleken (bijvoorbeeld op het gebied van verkeersveiligheid en kwaliteit van stations).
- Economisch vestigingsklimaat: Ook binnen deze pijler zijn herkenbare resultaten geboekt en is een bijdrage geleverd aan de economische vernieuwing van de regio. De samenwerking binnen deze pijler wordt gewaardeerd. Tegelijkertijd stelt Berenschot vast dat de impact van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat en de concurrentiepositie beperkt is. Oorzaken zijn een onvoldoende collectief gedeelde visie en een nadruk op de operationele kant (bijvoorbeeld via de bijdrageregeling, die gericht was op veelal kleinere projecten). Berenschot stelt vast dat belangrijke, eerste stappen zijn gezet om hier een verandering in aan te brengen, namelijk:
 - o met een nieuwe Strategische Agenda – waarin meer focus is aangebracht op de thema's waar de MRDH toegevoegde waarde in kan hebben (ruimte voor werken, arbeidsmarkt en onderwijs en innovatie en MKB);
 - o met het besluit van de Bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat op 3 juli 2024 om te komen tot een visie op het economisch vestigingsklimaat is hier ook al op ingespeeld: naar een meer gezamenlijke visie op het vestigingsklimaat in de MRDH.
- Democratische legitimiteit: Berenschot stelt vast dat de samenwerking binnen de MRDH in formele zin sterk is gelegitimeerd, op zichzelf en in vergelijking met andere gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden. Dit komt tot uitdrukking in de veelheid aan onderwerpen waarop zienswijzen kunnen worden ingediend, het belang wat door het Algemeen Bestuur en de Bestuurscommissies wordt gehecht aan advisering van de Adviescommissies en de instrumenten die gemeenteraden hebben om bij te sturen. Tegelijkertijd concludeert Berenschot ook dat de ervaren legitimiteit (op onderdelen) beperkt is. Hier zit dus een duidelijke discrepantie tussen. MRDH heeft de afgelopen jaren diverse wijzigingen doorgevoerd in haar werkwijze die een positieve bijdrage hebben geleverd. Een andere conclusie is dat participatie en het betrekken van andere partners punten van aandacht zijn. Rondom de mobiliteitsvisie is een pilot op het gebied van participatie uitgevoerd.
- Organisatie en samenwerking: De samenwerking binnen de MRDH heeft zich sterk ontwikkeld en het daarbij behorende besluitvormingsproces werkt naar behoren.

Tegelijkertijd is er weliswaar sprake van een lichte, effectieve en efficiënte samenwerking (zoals ooit beoogd bij de oprichting van de MRDH), maar is de besluitvorming complex. Gelet op de grote belangen, behoeften van gremia en publieke middelen (>€ 600 miljoen/jaar) geeft Berenschot aan dat dit verklaarbaar en logisch is. De ambtelijke organisatie is ondersteunend aan de samenwerking en wordt door de 21 gemeenten en partners zeer gewaardeerd. Berenschot constateert ook dat het belangrijk is dat de wensen en de geuite ambities van het bestuur en de beschikbare ambtelijke capaciteit niet volledig in balans zijn.

3. Thema's voor doorontwikkeling van de Gemeenschappelijke Regeling MRDH

In 10 jaar tijd heeft de MRDH een plaats bemachtigd in het bestuurlijke veld van onze regio. Berenschot geeft een aantal reflecties mee die uitwerking krijgen in het actieplan. De reflecties zijn:

1. Versterking democratische legitimiteit

De evaluatie van de samenwerking binnen de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) wijst op de noodzaak om blijvend aandacht te hebben voor de (versterking van de) democratische legitimiteit, aangezien veel deelnemers deze als onvoldoende ervaren ondanks de formele legitimatie. Er wordt aanbevolen om de betrokkenheid van inwoners en belanghebbenden te vergroten via directe participatie binnen MRDH, mogelijk door een participatieverordening. Dit kan worden ondersteund door verduidelijking van de rol van adviescommissies en verbeterde informatievoorziening, zoals visuele rapportages en een gemeentelijke klankbordgroep. Tot slot wordt geadviseerd het debat meer te richten op inhoudelijke doelen en concrete resultaten om de ervaren legitimiteit te verbeteren, inclusief het sterker invullen van de eigen rol en verantwoordelijkheid door de 21 gemeenten.

2. Koers EV

De evaluatie van het Economisch Vestigingsklimaat binnen de MRDH toont aan dat, hoewel er resultaten zijn, de impact beperkt blijft. Er wordt geadviseerd om de ambities te herzien langs twee keuzes: ten eerste, de afweging tussen operationele resultaten versus strategische impact, waarbij een bredere strategische focus een duurzame economische ontwikkeling kan stimuleren en aansluiten bij de MRDH-ambitie van grotere invloed op nationaal en Europees niveau. Ten tweede, de keuze tussen een sectorale benadering of een integrale aanpak, waarbij de laatste zou zorgen voor samenwerking op meerdere thema's, zoals ruimtelijke ontwikkeling en recreatie, wat de samenhang tussen economie, bereikbaarheid en leefbaarheid versterkt en de regio economisch robuuster maakt.

3. Rol MRDH naar buiten toe

De MRDH heeft mogelijkheden om het economische en maatschappelijke netwerk sterker te verbinden met het bestuurlijke netwerk, wat een actievare rol vereist in het onderhouden van regionale samenwerkingsverbanden. Een strategische en integrale benadering van het economisch vestigingsklimaat kan worden ondersteund door het organiseren van bijeenkomsten zoals een "Economische top" om gezamenlijke ambities te bespreken en een centrale positie in het netwerk te versterken. Verder kan MRDH haar netwerkpositie verder vergroten door intensievere contacten met belangrijke stakeholders, zoals omliggende

regio's, ministeries, bedrijven en kennisinstellingen, te onderhouden via gericht stakeholdermanagement en consistente betrokkenheid bij besluitvormingsprocessen. De basis is er, er liggen kansen om deze positie verder te versterken en te verbinden aan de opgaven waar de MRDH aan werkt.

4. Keuze over de inzet van capaciteit

De strategische keuzes van de MRDH voor het economisch vestigingsklimaat en haar externe rol beïnvloeden direct de beschikbare capaciteit, waarbij een grotere strategische focus meer tijd en middelen vergt en mogelijk ten koste gaat van operationele taken. Gezien de huidige beperkte capaciteit moet er een zorgvuldige afstemming plaatsvinden tussen strategie, operationele taken en het beschikbare budget.

4. Actieplan

Op basis van de positief-kritische reflecties uit de eerste fase van de evaluatie is, met behulp van bestuurlijke en ambtelijke werksessies en gesprekken met diverse gemeenteraden, een actieplan voor de doorontwikkeling van de MRDH opgesteld. Met dit actieplan blijft de MRDH investeren in een goed functionerende Gemeenschappelijke Regeling die een bijdrage levert aan de twee pijlers van de MRDH, namelijk het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie. Met dit actieplan dragen we bij aan de gezamenlijke missie uit de Strategische Agenda, namelijk: *'Meer welvaart én welzijn voor de mensen die in de metropoolregio Rotterdam Den Haag wonen, werken en leven nu en in de toekomst door verdere samenwerking, betere fysieke verbindingen en versterking van het economisch vestigingsklimaat en de regionale samenhang'*.

Het actieplan is uitgewerkt via vijf actielijnen:

1. Ontwikkeling organisatie MRDH
2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit
3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat
4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid
5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

In het actieplan zijn per thema concrete acties opgenomen die een bijdrage moeten leveren aan de doorontwikkeling van de MRDH.

1. Ontwikkeling organisatie MRDH

De opgaven voor de MRDH zijn groot. De positie die de MRDH de afgelopen jaren heeft ingenomen in het bestuurlijk landschap is waardevol, maar kan nog meer toonaangevend zijn. Met de toenemende impact van Europese, nationale en provinciale opgaven op de twee pijlers van de MRDH is de druk op de organisatie steeds groter aan het worden. Opgaven op nationaal niveau vragen om een ad hoc, gerichte, inhoudelijk gedreven lobby die resultaten oplevert, maar zorgt dat de capaciteit van de MRDH onder druk staat. Daarnaast zien we dat de capaciteit bij gemeenten voor de twee pijlers afneemt (soms door bezuinigingen, soms door lastig in te vullen vacatures). Voor de beide pijlers geldt dat daarom een versterking van de eigen organisatie voorwaardelijk is om invulling te geven aan de grote opgaven.

Dit betekent twee dingen:

- Berenschot stelt vast dat de ambtelijke capaciteit van de MRDH knelt. Dit maakt dat de wendbaarheid en de flexibiliteit van de MRDH niet altijd even groot is, terwijl veel opgaven dit vragen. Daarom is het voorwaardelijk om te onderzoeken of en zo ja op welke wijze de verdere ontwikkeling van de organisatie (inclusief de bijbehorende ambtelijke capaciteit en de competenties op strategisch niveau) vormgegeven moet worden.
- Om de effectiviteit en slagkracht van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) te vergroten, is het essentieel om gerichte keuzes te maken in de inzet van schaarse capaciteit en middelen. Door slim te prioriteren, kunnen we onze beschikbare middelen effectiever benutten en daarmee de kwaliteit van projecten en besluitvorming verbeteren. Het is van belang dat deze keuzes aansluiten op de langetermijnvisie van de regio en bijdragen aan duurzame groei en ontwikkeling.

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een voorstel over de verdere ontwikkeling van de ambtelijke organisatie in het licht van de maatschappelijke opgaven en de impact van Europees, nationaal en provinciaal beleid op de MRDH	• De MRDH zal voorstellen doen die een bijdrage leveren aan de gewenste versterking van de ambtelijke organisatie. Daarbij wordt ingegaan op de benodigde competenties en de benodigde capaciteit. Uitgangspunt daarbij is een strategische versterking waardoor ook de uitvoeringskracht van de gemeenten zal worden vergroot. Daarbij worden voorstellen gedaan vanuit het perspectief dat de belasting van de project- of programmamiddelen dan wel de bijdrage van gemeenten (aan EV) niet negatief worden belast. • Ook zal worden voorgesteld om MRDH support structureel onderdeel uit te laten maken van de organisatie van de MRDH, met een doorgroei naar maximaal 15 fte. Daarmee kan een bijdrage worden geleverd aan de capaciteitsvraagstukken bij gemeenten op de thema's mobiliteit en economie.

2. Samenwerking bij de Vervoersautoriteit (Va)

Samenwerken tussen de gemeenten en de MRDH biedt grote voordelen voor het oplossen van regionale vraagstukken. Door kennis en ervaringen te delen kunnen effectievere en efficiëntere oplossingen worden ontwikkeld, zeker nu de ambtelijke capaciteit onder druk staat. De MRDH speelt een cruciale rol als coördinator en verbinder in regionale verkeer- en vervoerdossiers. Om optimaal resultaat te behalen moeten duidelijke doelstellingen worden gesteld, prioriteiten bepaald en moet strategisch worden samengewerkt. Het is essentieel dat de meerwaarde van de samenwerking zichtbaar is en blijft.

De komende jaren staan in het teken van het realiseren van een toekomstbestendige mobiliteit voor onze regio. Door een verbreding van de samenwerking met diverse partijen, zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, kunnen we de ambities uit de mobiliteitsvisie waarmaken. Via het proces van de mobiliteitsvisie zijn al veel betrokkenen aangehaakt, en ook tijdens de uitvoering zullen deze partijen een actieve rol spelen. Dit geeft ons de kans om gezamenlijk innovatieve en duurzame oplossingen te ontwikkelen die bijdragen aan een betere bereikbaarheid en leefbaarheid van onze regio.

Om de juiste focus te behouden, wordt er binnen de pijler Vervoersautoriteit een scherpere prioritering aangebracht in de thema's. Zo kunnen we onze inspanningen beter richten op de onderwerpen met de grootste impact en bouwen we samen aan een efficiënter en toegankelijker vervoerssysteem. Verkeersveiligheid en duurzaamheid zijn daarbij thema's die bij uitstek om een sterkere regionale aanpak vragen.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een mobiliteitsvisie waarbij aandacht wordt besteed aan: - de samenwerking met andere partijen zoals het bedrijfsleven en kennisinstellingen, zodat deze actief bijdragen aan de uitvoering van de mobiliteitsvisie - een scherpere prioritering in de onderwerpen binnen de pijler Va	• Via het proces van de mobiliteitsvisie is een breed palet aan partijen betrokken, deze partijen worden ook betrokken bij de uitvoering van de mobiliteitsvisie. • Verder gaan we samenwerkingsagenda's opstellen met allianties en natuurlijke partners zoals het Havenbedrijf, Greenport West-Holland, VNO NCW, omliggende regio's, etc. • Via het proces van de Mobiliteitsvisie wordt, via een aantal keuzes, een scherpere prioritering aangebracht in de activiteiten van de MRDH en nemen we zoveel mogelijk concrete, meetbare en haalbare doelen op.
Geef vervoerders via concessies een actieve communicatieplicht over de (lange termijn) ontwikkeling van het lijnennet. Met als doel dat gemeenten en de MRDH daarover in gesprek kunnen en vroegtijdig op de ontwikkeling van vervoerplannen kunnen bijsturen. En gemeenten gelegenheid hebben voor vroegtijdige communicatie met inwoners.	• Onderzocht gaat worden of en zo ja op welke wijze met vervoerders afspraken gemaakt kunnen worden over een actieve communicatieplicht en daarnaast of dit onderdeel moet worden van toekomstige concessies. Bij de totstandkoming van de nieuwe concessies zal dit onderwerp van bestuurlijke weging zijn; dit gesprek zal worden gevoerd vanuit de rollen die de partijen (opdrachtnemende vervoerders, opdrachtgever MRDH en deelnemende gemeenten) vervullen.

3. Samenwerking bij het Economisch Vestigingsklimaat (Ev)

De opgaven binnen de pijler economisch vestigingsklimaat zijn groot. Daarom is het noodzakelijk om de impact van de activiteiten binnen de pijler te vergroten. Collectief eigenaarschap van de 21 gemeenten is cruciaal en kan vergroot worden door het maken van een nieuwe visie op het economisch vestigingsklimaat en het verschuiven van de focus naar

meer strategische samenwerking. De visie moet daarnaast de basis bieden voor fundamentele vernieuwing van het uitvoeringsinstrumentarium en leiden tot concrete, meetbare doelstellingen die de impact van de inzet van de MRDH op het economisch vestigingsklimaat zichtbaar maken.

Verder is er behoefte aan een structurele investering in strategievorming, lobby en het regionale economische netwerk, zowel binnen als buiten de MRDH. Een betere verbinding met het bedrijfsleven en een focus op één of twee grote regionale projecten in plaats van meerdere lokale projecten kunnen helpen om de economische profilering en zichtbaarheid te vergroten.

Binnen de ambtelijke samenwerking bestaat behoefte aan meer ruimte voor ambtelijke ontwikkeling en beter gebruik van de aanwezige expertise binnen gemeenten. Om de regionale samenwerking verder te versterken, wordt voorgesteld een lange termijn agenda op te stellen, scherpe keuzes te maken en meer inzicht te krijgen in lopende processen. Dit bevordert de samenwerking en geeft meer ruimte voor scherpe gesprekken over de economische ontwikkeling van de regio.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk worden thematische sessies vaker ingezet om strategische besprekingen te faciliteren en meer transparantie te bieden, wat leidt tot betere onderlinge afstemming.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Maak een economische visie van ons allemaal, met daarin aandacht voor: • Vergroten zichtbaarheid impact investeringen economisch vestigingsklimaat (inclusief resultaten bijdrageregeling) • Verbeterde verbinding met het bedrijfsleven en netwerkfunctie • Grotere en bredere inzet met een focus die ook reikt tot op Europees niveau • Focus op grotere (icoon)projecten ter bevordering van het economisch profiel	• Deze voorstellen zijn betrokken bij aanpak van de nieuwe visie op het economisch vestigingsklimaat van de MRDH. In deze visie ligt – in lijn met de vastgestelde Strategische Agenda - de focus op impact, pijlers ruimte voor werken en aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt. Daarbij wordt ook gekeken hoe we de impact van onze bijdragen aan gemeentelijke projecten kunnen vergroten, ter bevordering van het economisch profiel van de regio. In deze visie nemen we zoveel mogelijk concrete, meetbare en haalbare doelen op. • Onderdeel van het proces is het vergroten van de zichtbaarheid van de impact van investeringen in het economisch vestigingsklimaat. Daartoe zullen voorstellen worden gedaan, gericht op het benutten van bestaande en nieuwe communicatiemiddelen. • Op basis van de visie op het economisch vestigingsklimaat worden voorstellen gedaan over de betekenis hiervan voor de ambtelijke organisatie. Het gaat daarbij onder meer om het vergroten van lobbykracht en de benodigde capaciteit en middelen.
Organiseer een economische top om:	• In het proces om te komen tot een economische visie wordt een top georganiseerd met vertegenwoordigers van het bedrijfsleven,

• inzicht te krijgen in hoe het economisch vestigingsklimaat versterkt kan worden • het netwerk op het thema economisch vestigingsklimaat te versterken	kennisinstellingen en medeoverheden om antwoord te geven op de vraag hoe we met elkaar het economisch vestigingsklimaat kunnen versterken. Deze top moet leiden tot een vernieuwde start in netwerkontwikkeling en -behoud.
Organiseer ambtelijke voorbereidende themasessies om te komen tot meer strategische bespreking en betere kennisdeling op het gebied van economisch vestigingsklimaat	• Dit voorstel wordt gekoppeld aan de verdere ontwikkeling van het ambtelijk overleg Ev.

4. Democratische legitimiteit en raadsbetrokkenheid

De samenwerking binnen de MRDH is formeel goed gelegitimeerd. In lijn met het onderzoek van Berenschot worden daarom geen voorstellen gedaan tot aanpassing van de governancestructuur. In lijn met eerdere tussenevaluaties en onderzoek van de Rekenkamers Rotterdam en Den Haag worden wel voorstellen gedaan om binnen de huidige GR de werkwijze te verbeteren, met als doel om de discrepantie tussen de formele legitimiteit en de ervaren legitimiteit te verkleinen. Het vergroten van betrokkenheid van raadsleden, partners en participanten is daarbij cruciaal. Ook het vernieuwen van het overleg tussen gemeentesecretarissen en griffiers speelt daarbij een belangrijke rol, gelet op de verbinding dit belangrijk kan zijn voor het verbeteren van de betrokkenheid van raadsleden bij de samenwerking binnen de MRDH.

Andere acties die worden voorgesteld zijn gericht op het verbeteren van de betrokkenheid van gemeenteraden, zoals het beter afstemmen van de adviescommissies op de raden en het proactief meegeven van kaders door de raad aan MRDH-vertegenwoordigers. Daarbij hebben de gemeenten een belangrijke rol. Zij kunnen ervoor zorgen dat raadsleden meer strategisch worden betrokken bij de inhoudelijke koers van de regio.

Het verminderen van de stukkenstroom en een verbeterd inwerkprogramma voor nieuwe leden van bestuurlijke vergaderingen zijn ook belangrijke voorstellen. Tenslotte zijn de voorstellen gericht op een betere afstemming binnen gemeenten en tussen raadsleden en MRDH-vertegenwoordigers om zo de betrokkenheid en de ervaren legitimiteit te vergroten.

Daarnaast speelt kennisdeling een belangrijke rol. Het opzetten van een regionale kennis- en databank en het monitoren van lopende projecten, inclusief het delen van tussentijdse uitkomsten via de P&C cyclus, zal bijdragen aan een versterkte kennisuitwisseling en continue verbetering van beleidsprocessen.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
Zet in op verdere aanscherping en eenduidigheid en aantrekkelijkheid van de rol van (leden van) de adviescommissies	In vervolg op de al ingezette acties om de positie van de Adviescommissies te versterken zal de MRDH voorstellen doen om de rol van de adviescommissies te verduidelijken. Daarbij zal ook benoemd worden wat de MRDH van gemeenten

	verwacht waar het gaat om het verduidelijken van de rol. Dit moet leiden tot helderheid, eenduidigheid en meer enthousiasme voor het lidmaatschap van de adviescommissies. Onderdeel is onder andere hoe de advisering van de Ac's meer voorspelbaar kan worden. We voeren een verkenning uit naar de (on)mogelijkheden van het verstrekken van een vergoeding aan adviescommissieleden. We agenderen een bestuurlijke memo over dit onderwerp in de overleggremia van de MRDH.
Zet in op de verdere versterking van de interne afstemming binnen gemeenten (o.a. via de 'klankbordgroepen' ¹)	Het is aan gemeenten om dit voorstel op te pakken, de MRDH zal op verzoek ondersteunen om deze interne afstemming te versterken
Inventariseer de informatiebehoefte die gemeenteraden hebben en stem de informatievoorziening daar beter op af	De MRDH zal voorstellen doen hoe de stukkenstroom/ informatievoorziening verder gestroomlijnd en afgestemd kan worden op de informatiebehoefte van gemeenteraden. Daarbij zal gezocht worden naar een balans tussen enerzijds stroomlijnen en behapbaar houden en anderzijds compleetheid van informatie gelet op de grote belangen die in veel gevallen aan de orde zijn.
Ontwikkel een generiek Introductieprogramma/ documentatie voor nieuwe leden vergadergremia MRDH	De MRDH organisatie zal een voorstel doen voor een generiek introductieprogramma wat 2-jaarlijks kan worden vernieuwd
Biedt ruimte voor de inzet van steunraadsleden, om de kans op betrokkenheid van raden te maximaliseren.	Ruimte voor inzet van steunraadsleden wordt niet geboden omdat de vereiste unanimiteit onder gemeenten voor deze wijziging niet aanwezig is.
Draag zorg voor goede monitoring (en deling) tussentijdse uitkomsten lopende projecten, met als doel de transparantie van de inzet van de MRDH te vergroten.	De MRDH zet de P&C cyclus nog nadrukkelijker in als instrument ten behoeve van de monitoring en deling van tussentijdse uitkomsten en lopende projecten. Daarbij wordt gekeken naar een vorm die het voor de diverse gremia eenvoudig leesbaar maakt.

5. Participatie en inwonersbetrokkenheid

Om de participatie van inwoners in de besluitvormingsprocessen van de MRDH te vergroten, is het essentieel om duidelijke richtlijnen en kaders op te stellen die de basis vormen voor participatie. Dit begint met het vaststellen van doelen, principes en methoden voor effectieve betrokkenheid. Prioriteit moet worden gegeven aan het definiëren van verschillende participatieniveaus (zoals informeren, raadplegen, samenwerken en delegeren) en het bepalen welk niveau op welk moment het meest geschikt is. Een actieve benadering is hierbij noodzakelijk; participatie moet geen bijzaak zijn, maar een integraal onderdeel van het proces, waarbij ook de diversiteit van de regio wordt weerspiegeld in de betrokkenheid.

¹ 'klankbordgroepen' = gemeentelijke afstemming tussen deelnemers aan de diverse overleggremia van de MRDH

Daarnaast moet het opnemen van participatie als vast onderdeel in de advisering opgenomen, met een duidelijke onderbouwing over hoe de participatie is meegenomen. Overigens is participatie nooit een doel op zich, per traject zal een afweging gemaakt moeten worden of inwonersparticipatie toegevoegde waarde heeft en zo ja in welke vorm. De evaluatie van de pilot inwonersparticipatie rond de mobiliteitsvisie speelt hierin een belangrijke rol.

Het betrekken van relevante belanghebbenden zoals inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven helpt bij het opbouwen van een breed gedragen visie op regionale vraagstukken. Monitoring en rapportage van participatie-initiatieven zorgen ervoor dat de effectiviteit hiervan inzichtelijk wordt en tijdig kan worden bijgestuurd. Innovatieve participatiemodellen kunnen helpen om specifieke groepen zoals jongeren meer bij de besluitvorming te betrekken.

Dit leidt tot de volgende acties:

Suggestie	Voorgestelde aanpak
• Neem in de Gemeenschappelijke Regeling een artikel op die een grond vormt voor het opstellen van een participatieverordening • Geef adviescommissies een kaderstellende rol bij de inzet van participatie in beleidstrajecten, programma's en projecten van de MRDH • Zet in op de betrokkenheid van diverse doelgroepen (in het bijzonder jongeren)	Op basis van de evaluatie van de pilot inwonersparticipatie mobiliteitsvisie en de suggesties die zijn gedaan zal de MRDH nadere voorstellen doen voor participatie van inwoners en doelgroepen bij beleid, programma's en projecten. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan de rol van de adviescommissies. Waar mogelijk zal in de adviesvragen aan de Ac's aandacht worden besteed aan het onderwerp participatie. Tenslotte zal worden gezien of dit leidt tot een aanpassing van de Gemeenschappelijke Regeling.